

Otrdiena ● 2021. gada 3. augusts

CENA tirdzniecībā 0,80 EUR

Glābj sievieti

9.

Foto - E. Gabranovs

Tilžā nosvin svētkus

Svētki arī šahistiem. Vīriešu grupā pirmo vietu izcīnīja balvenietis Kaspars Circenis, aiz sevis atstājot daugavpilieti Vjačeslavu Savčenko un balvenieti Helmutu Voitu. Zimīgi, ka U-12 grupā līdz 12 gadiem pārliecinošu uzvaru guva tilžēnietis Martijs Krakops. Jāpiebilst, ka kausi aizceļoja arī uz Limbažiem, Rēzekni, Maltu un Jēkabpili.

Edgars Gabranovs

Pagājušās nedēļas nogalē Tilžā valdija neierasta rosība, jo neizpalika dažādas aktivitātes, tirdziņš, pagasta svētku "...man patik dāvināt prieku!" svinēšana, pilngadnieku brauciens, kā arī Balvu novada atklātais čempionāts šahā.

Pagasta sporta metodiķis Jānis Melnis priecājas, ka tik nelielā ciemā, kā Tilža, jau piekto gadu notika lielākais šaha čempionāts Ziemeļlatgalē: "Vīriešu grupā startēja desmit, meiteņu – piecpadsmit, zēnu – divdesmit divi šahisti. Gandrīz pussimts sportisti - Covid laikos tas ir ļoti labs rādītājs, turklāt šahisti ieradās no vienpadsmit apdzīvotām vietām." Tautjāts par nākotnes plāniem, Jānis nešaubās, ka arī nākamgad neizpaliks čempionāts šahā: "Ar novada domes priekšsēdētāju Sergeju Maksimovu bija iespēja pārrunāt turpmākos plānus, kā mūspusē popularizēt šaha spēli. Iespējams, ka jau nākamgad organizēsim vairākus šaha turnīrus pagastos, kas noslēgsies ar lielo divu dienu ikgadējo čempionātu Tilžā."

Par čempionāta kvalitāti pozitīvu vērtējumu sniedza Jēkabpils Sporta skolas šaha nodaļas treneris Gunārs Pušmucāns, kurš Tilžā ieradās ar četrpadsmit bērnu lielu komandu: "Šeit esam pirmo reizi un priecājamies, ka sacensības noorganizētas augstā līmenī. Covid ir atstājis negatīvas pēdas šahistu ikdienā, jo spēli internetā nevar salīdzināt ar tikšanos aci pret aci. Ko ieteiktu topošajiem šahistiem? Pirmkārt, lai ir interese. Otrkārt, jāzina vismaz gājieni." Otrā gadu Tilžā startēja Jānis Grigalis no Daugavpils, kurš vienlaikus pārstāv arī Dānijas šaha klubu. Viņš atzina, ka Ziemeļlatgalē ir patīkami cilvēki. "Turklāt šeit var lēti un garšīgi paēst,"

jokojot piebilda šahists. Nopietni runājot, Jānis pavēstīja, ka Balvu novada atklātos šaha čempionātus plāno apmeklēt ik gadu, piebilstot: "Patīkami, ka pretinieks spēlē labi, bet es vēl labāk."

Sacensību galvenais tiesnesis Anatolijs Jasinskis no Maltas (FIDE kategorijas tiesnesis), spriežot par šaha attīstību Latgalē, neslēpa, ka pozitīvi vērtējami tamlīdzīgi turnīri kā Tilžā: "Kā var nepriecāties, ja šeit spēlē šahisti no 11 pilsētām, turklāt viņiem ir iespēja saņemt jeb paaugstināt savu sporta klasi." Lūgts atklāt recepti, kā kļūt par labu šahistu, tiesnesis uzsvēra, ka 30% ir intensīvs darbs treniņos un 70% - talants: "Vai arī otrādi, jo ir bērni, kuri ļoti ātri apgūst šaha spēles noslēpumus. Piemēram, pirms diviem gadiem tilžēnietis Martijs Krakops *rauca* asaras, kad kaut kas neizdevās. Sākot trenēties, izaugsme un rezultāti ir acīmredzami. Ļoti svarīga ir vecāku attieksme, jo bērni regulāri jāved uz sacensībām. Priecē, ka Tilžā apbalvo pirmo sešu vietu ieguvējus. Jauniem šahistiem ir ārkārtīgi svarīgi saņemt atzinību un diplomus par savu darbu. Lai panāktu rezultātu, ir regulāri jāspēlē, jo nevar, piemēram, divreiz iesist pa bumbu, un aiziet projām no jebkura sporta veida."

Tikpat augstu starptautiskais tiesnesis un šaha treneris vērtē tā saukto ielu šahu: "Atliek man iznest šaha komplektu pagalmā, kad ap to jau pulcējas bērnu bariņš. Ieteiktu katrā pilsētā, kur veic parku, skvēru un ezermalu labiekārtošanu, padomāt par vismaz viena akmens vai granīta šaha galdiņa uzstādīšanu. Tas būs lielisks mudinājums šaha spēles attīstībai jūspusē."

Īsziņas

Nākamajā
Radugumā

● **Godā saimnieces un priecājas**
Skujetnieku māju pagalmā

● **Viļakas Valsts ģimnāzijai – 90**
Absolventi priecājas par savu skolu

Covid-19

(1.augusts)

Balvu novads – 1-5
Alūksnes novads – 0
Gulbenes novads – 6
Ludzas novads – 0
Rēzeknes novads – 1-5

Balvu novada Pašvaldības policijas priekšnieci iecēla Ritu Kravali un noteica mēnešalgu - EUR 1 201.

Ieceļ amatos

29.jūlijā Balvu novada ārkārtas domes sēdē deputāti vienbalsīgi atbalstīja lēmumprojektu iecelt par Balvu novada Dzimtsarakstu nodaļas vadītāju Svetlanu Noviku un noteica mēnešalgu - EUR 1 115. Savukārt par nodaļas vadītājas vietniecēm iecēla Viju Gaiduku un Santu Kulešu. Par Balvu novada Pašvaldības policijas priekšnieci iecēla Ritu Kravali un noteica mēnešalgu - EUR 1 201.

Donoru diena Baltinavā

4.augustā no plkst. 9.00 līdz 12.00 Baltinavas kultūras nama mazajā zālē (Kārsavas iela 16) Valsts asinsdonoru centrs rīkos asins donoru dienu. Līdzī jāņem derīgs personu apliecinošs dokuments (pase vai ID karte) un bankas konta numurs.

Tiekamies Balkanos!

8.augustā plkst. 9.30 Šķilbēnu pagasta Balkanos notiks tautas skrējiena "Balkanu aplī" 3.kārta un sacensības nūjošanā. Reģistrācija no plkst. 9.15. Būs dalījums vecuma grupās. Distanču garumi skrējējiem - 400m - 5000m, nūjotājiem - 3000m - 5000m. Sīkāka informācija pie Pētera Vancāna. Laipni aicināti visi piedalīties, ievērojot epidemioloģiskos nosacījumus!

ISSN 1407 - 9844

Laikraksts iznāk kopš 1950. gada 5. marta ● Nr. 58 (9339)

Vārds žurnālistam

Irēna Tušinska

Vasara tuvojas izskaņai, atgādinot par neizbēgamo rudens tuvošanos ar lietussgāzēm un vēsāku laiku. Tā bija divaina vasara – ar ilgiem un spēcīgiem karstuma viļņiem, neierasti aukstu maiju, lielu sausumu (vismaz mūspusē), spēcīgiem negaisiem un pasākumiem, ko drikstēja apmeklēt ierobežots iedzīvotāju skaits. Arī vasaras olimpiādei Tokijā netrūkst īpatnību, jo pāri tai kā Dāmokla zobens karājas Covid-19 kārtējais vilnis, kas ik pa laikam izslēdz “no spēles” kādu dalībnieku. Tomēr priecē, ka, atšķirībā no aizvadītās ziemas un pavasara, kaut kas notiek gan kultūrā, gan sportā. Arī Balvu novada iedzīvotājiem bija iespēja apmeklēt vairākus koncertus, iesaistīties sacensībās, bet bērniem – piedalīties vasaras nometnēs. Šķiet mazie un vairs ne tik mazie novada iedzīvotāji ar divkāršu prieku izbauda kopā būšanu ar vienaudžiem, kas tik ilgi bija liegta. Jūlija nogalē, sarunājoties ar nometņu dalībniekiem, izjutu viņu sajūsmu par katru kopā pavadīto mirkli, par iespēju apgūt jaunas prasmes, kopā dziedāt, spēlēt spēles, un pat darīt blēņas. Kas to zina, ko nesis rudens, bet šobrīd novēlu visiem ar pilnu krūti izbaudīt atlikušo vasaras mēnesi un uzkrāt spēkus garajai ziemai!

Latvijā

Plānotās Covid-19 vakcinācijas loterijas balvu fonds – 720 000 eiro. Ministru kabinets atbalstīja Vakcinācijas loterijas likumu, kas paredz rīkot naudas balvu izlozes pret Covid-19 potētājiem iedzīvotājiem. Kopumā paredzēts izlozēt balvas 720 000 eiro vērtībā. Likumprojekts vēl jāapstiprina Saeimā.

Saeimā vērtēs VARAM ideju piecas valstspilsētas apvienot ar blakus esošajiem novadiem. Lai izpildītu Satversmes tiesas (ST) spriedumā prasīto par katra novada esamību teritorijā ar valsts vai reģionālas nozīmes attīstības centru, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija (VARAM) rosina piecas valstspilsētas apvienot ar tām līdzās esošajiem novadiem. Tas varētu notikt no 2025. gada. Deputātiem būs jāvērtē arī citi iespējamie scenāriji. Novadus pārraugošās ministrijas speciālistiem izteiktie priekšlikumi par piecu valstspilsētu un novadu iespējamu apvienošanu no 2025. gada jūlija likumprojekta formā jāizstrādā līdz septembra vidum.

Jūrmalā krīze pašvaldības policijā – liela daļa kolektīva draud ar aiziešanu. Dumpis Jūrmalas pašvaldības policijā – piektā daļa likumsargu ir uzrakstījuši apjomīgu vēstuli domes vadībai ar pretenzijām pret priekšniecību. Ja dome neiesaistīsies norādīto problēmu risināšanā, policisti draud ar kolektīvu aiziešanu. Tomēr pašvaldības vadība uzskata, ka vaina ir pašos dumpiniekos, kas negrib kārtīgi strādāt, nevis policijas vadībā. Citu noskaņu jūt domes politiskajā vadībā, ko baida fakts, ka teju visi kūrortpilsētas liedaga glābēji jau tagad uzrakstījuši atlūgumus.

Latvijā konstatē šogad pirmo Āfrikas cūku mēra uzliesmojumu mājas cūkām. Latvijā reģistrēts šogad pirmais Āfrikas cūku mēra (ĀCM) uzliesmojums mājas cūkām. Slimība konstatēta cūku novietnē Ventpils novada Vārves pagastā, saimniecībā "Oši" 1762 cūku novietnē. Noteikta karantīna: aizsardzības zona trīs kilometru rādiusā un uzraudzības zona desmit kilometru rādiusā ap slimības skarto saimniecību. Šajā teritorijā esošajās novietnēs tiks pastiprināti kontrolēta cūku reģistrācijas un biodrošības prasību ievērošana, kā arī cūku veselības stāvoklis. Īpaša uzmanība būs pievērsta cūku, kā arī cūkgaļas un cūkgaļas produkcijas pārvadāšanai un izplatīšanai.

Muzeju biedrības Gada balvu saņem Jēkabpils Vēstures muzejs. Latvijas Muzeju biedrības (LMB) "Gada balva 2021" piešķirta Jēkabpils Vēstures muzejam par Jēkabpils pilsētas vēstures ekspozīciju. LMB Gada balvas pasniegšanas ceremonija šogad kopā pulcēja LMB "Gada balvas 2021" nominantus no dažādiem Latvijas muzejiem.

(No interneta portāla www.lsm.lv)

Vides skola "Izzini mežu!"

Kur aug aspirīns?

Foto - no personīgā arhīva

Numernes valnī. Vides skolas "Izzini mežu!" dalībnieki dabas parkā "Numernes valnis" pie skatu torņa kopā ar Balvu mežniecības mežziņi Viju Ločmeli.

Foto - no personīgā arhīva

Uzbūvē tiltu bez naglām. Viens no uzdevumiem Vides skolas dalībniekiem bija uzbūvēt Leonardo da Vinči tiltu, tīltu bez naglām.

Ingrīda Zinkovska

Aizvadītā nedēļā, no 26. līdz 29. jūlijam, Baltinavas Mūzikas un mākslas skolas audzēkņi jau otro gadu piedalījās Vides skolā. Šogad tās mērķis bija veicināt interesi par mežu, izzinot to gan tuvākajā apkārtnē, gan Latvijā vispār, - skolas audzēkņi apmeklēja dabas parku "Numernes valnis", Pazlaukas mežu, Tērvetes dabas parku un Pokaiņu mežu.

Vides skolas svinīgajā atklāšanā, kas notika Baltinavas Mūzikas un mākslas skolā, dalībniekus uzrunāja pagasta pārvaldes vadītāja Sarmīte Tabore. Pateicoties bijušajai novada domei, tās priekšsēdētājam deputātiem, dabas resursu nodokļa ienākumi Baltinavas pašvaldībā pirmo reizi izlietoti šādā interesentā veidā. Vides skolas dalībnieki sadalījās trīs komandās, izdomājot katrai savu nosaukumu, kas saistīts ar mežu: "Pilādžītis", "Mušmiere" un "Ozols". "Savukārt no burtiem vārdos "Izzini mežu!" sacerējām dzejoli ar nodomu, ka tā būs mūsu himna, taču tālāk par vārdiem netikām, jo bija tik daudz skatāmā, redzamā un izzinošā. Bet mēs to noteikti izdarīsim rudenī, septembrī, kad notiks Vides skolas prezentācija. Tas neizpaliks!" pārliecināta Vides skolas vadītāja un Baltinavas Mūzikas un mākslas skolas direktore M. Bukša.

Pirmajā pasākuma dienā Vides skolas dalībnieki apmeklēja dabas parku "Numernes valnis", kur tikās ar Austrumlatgales virsmežniecības Balvu mežniecības mežziņi V. Ločmeli. Mežziņi bērniem izsmēloši izstāstīja gan par vaļņa reljefu, gan valnī augošajiem augiem, no kuriem daudzi ir aizsargājami. Piemēram, silpures, kuru pavasaros te zied ļoti daudz. Agrāk valnī dzīvojušas daudzas ģimenes, tostarp, arī V. Ločmeles, bet tagad tur vairs nav nevienas mājas. Valnī bijis daudz avotiņu, no kuriem iztecējis dzidrns un garšīgs ūdens. Bērni izstaigāja parka dabas taku, uzkāpa 20 metrus augstajā novērošanas tornī, aplūkoja vides objektu "Uguns" un pabija Žiperkalnā, kur plānota slēpošanas trases izbūve. Diena noslēdzās ar sportiskām aktivitātēm pie Svētūnes ezera.

Nākamajā dienā ar plašu, izzinošu programmu Vides skolas dalībniekus sagaidīja akciju sabiedrības "Latvijas Valsts meži" meža apsaimniekošanas plānošanas vadītājs Ziemeļlatgalē Dainis Rudzīts. Viņš bērniem stāstīja par meža apsaimniekošanu. Saruna notika Vides skolas dalībniekiem

Foto - no personīgā arhīva

Atpazīst pēdiņas. Pasākuma laikā notika konkurss, kurā bērniem bija jāatpazīst meža dzīvnieku pēdiņas pēc dotajiem zīmējumiem.

ejot apmēram divarpus kilometrus garā pārgājienā pa Pazlaukas mežu. Vienā no pieturām, Vides skolas dalībnieki uzzināja par jaunaudzi, kā aprēķināt jaunaudzē nepieciešamo stādu skaitu, ko arī paši izmēģināja. Ja gribat zināt, vienā hektārā tiek iestādītas aptuveni 2800 priedītes. Jaunaudzēs svarīgi, lai meža dzīvnieki nenoēstu kociņu galotnītes, tādēļ tiek lietots šķidrums, kas atbaida dzīvniekus, kā arī nemazgāta aitu vilna, arī tās smaka dzīvniekiem nepatīk. Bērni uzzināja, kāpēc meža kokus iezīmē dažādās krāsās, kā noteikt koka vecumu, kur izmanto koksni, ja esi pazudis, kā tev atrast pēc meža nogabala numura, kādi ir indīgie meža augi un ogas un vēl daudz ko citu. "Interesants fakts, ko nezināju, ka no vītola mizas gatavo aspirīnu. Dzīvniekiem, kuri slimi, aspirīnu neviens nepiegādā, bet pietiek pagrauzt vītola mizu, lai izvesētos," atklāj M. Bukša.

Pēdējā pietura meža izziņas programmā bija Motrīnes ezers, kur Vides skolas dalībniekus gaidīja kaudze aptuveni metru un 30 centimetrus platu koka dēliņu. No tiem skolēniem vajadzēja uzbūvēt Leonardo da Vinči tiltu un laipu bez naglām. Saņemot uzdevumu, viņi drosmīgi ķērās pie darba, un laipa izdevās, bet tilts gandrīz izdevās. Dienas garumā bērniem bija jāatbild uz dažādiem jautājumiem, par ko varēja saņemt žetonu. Kam vairāk, tas saņēma "Latvijas Valsts mežu" balvas- lietusmētelīšus, lineālus, pildspalvas. Ak, jā! Ļoti svarīgi. Enot pārgājienā pa mežu, bērni savāca sadzīves atkritumus, - pudeles, papirus, kā arī pārrunāja, ka mežā nedrīkst mēslot un skaļi bļauties.

Apmeklējot Tērvetes dabas parku un Pokaiņu mežu, kas notika trešajā pasākuma dienā, skolēni pārliecinājās, cik ļoti šie meži atšķiras no Latgalē redzētajiem. Tērvetes dabas parks, kas pieder "Latvijas Valsts mežiem", veidots kā atpūtas un izklaides vieta, pēc A. Brigaderes pasaku motīviem, par ko atgādina koka skulptūras, rūķu mājiņas un tamlīdzīgi veidojumi. Pokaiņu mežs, pa kuru bērni ar pedagogiem nostaigāja aptuveni 7 kilometri, pārsteidza ar akmeņu krāvumiem. Par katru akmeni, akmens krāvumu ir savs nostāsts. Izstiepjot rokas vai pieskaroties ar tām, no tur esošajiem diķiem un akmeņiem var sajaut strāvojam gan siltumu, gan vēsumu. Ja reiz tik tālu bija braukts, mežu izpētes pasākumā neizpalika arī Rīgas zoodārza apmeklējums, kā arī atpūta pie jūras.

Vasaras nometne bērniem

Veltījums vecākiem un vecvecākiem

Ievērojot epidemioloģisko drošību, no 28. līdz 31. jūlijam Viļakas brīvdabas estrādē norisinājās dienas nometne bērniem vecumā no deviņiem līdz divpadsmit gadiem "Vasara". Biedrības "Saulsstarti Viļakai" rīkotās nometnes 26 dalībnieki piedalījās radošajās darbnīcās - veidoja, zīmēja, dziedāja, sacerēja tautas dziesmas, gāja rotaļās un iepazīna pilsētas vēsturiskās celtnes, bet visvairāk izbaudīja kopā būšanas prieku, kas iepriekš bija liegts.

Viena no organizatorēm Inita Raginska pastāstīja, ka šī nometne veltīta tēmai "Ģimene". Liela vēriba tajā pievērsta epidemioloģiskajai drošībai, jo katrs bērns pirms dalības uzrādīja negatīvu Covid-19 testu, kā arī katru dienu viņus uzraudzīja medmāsiņa. Radošās darbnīcas un citas nodarbības vadīja Elita Teilāne, Inita Raginska, Elita Logina, kā arī nometnes vadītāja Anita Vjakse no Preiļiem. Savukārt pieaugušajām vadītājām čakli palīdzēja četras brīvprātīgās jaunietes no Viļakas Valsts ģimnāzijas un Viduču pamatskolas.

Katras dienas tēma bija veltīta kādam ģimenes loceklim. Trešdien bērni radošos pūliņus veltīja mammām, nākamajā dienā – tētiem, bet trešajā - vecmāmiņām un vectētiņiem. Savukārt noslēgumā dalībnieki apkopoja nometnē gūtos iespaidus, dalījās piedzīvotajā, kā arī veltīja laiku kopīgām sportiskām aktivitātēm.

Katru dienu notika dažādas radošās nodarbības, kurās bērni meistaroja pērļu rotas, apguva T- kreklu apgleznošanas mākslu, darināja smaržīgas vannas bumbas un ziepītes, kā arī iemācījās izgatavot dekoratīvas sveces, ko vēlāk dāvināja saviem ģimenes locekļiem. Nometnes dalībnieki tuvāk iepazīna Viļakas baznīcas, dziedāja un paši sacerēja dziesmas, Emociju apli dalījās gūtajos iespaidos, bet nodarbību starplaikos iesaistījās sportiskās aktivitātēs un spēlēja galda spēles. Bet visvairāk viņi izbaudīja kopā būšanas prieku, kas bija liegts visu pandēmijas laiku.

Ik dienu kopā ar skolotājiem nometnes dalībnieki apsprieda arī ģimenes vērtības – runāja par mātes, tēva un vecvecāku lomu savā dzīvē. Pedagoģes rosināja bērnus biežāk paust mīlestību ģimenes locekļiem. "Piemēram, pirmajā dienā ieteicām, pārņākot mājās, samīļot mamas un pateikt, cik ļoti viņas mil," pastāstīja I.Raginska.

14-gadīgā Samanta Slišāne no Viduču pamatskolas pati pieteicās pastrādāt par brīvprātīgo palīgu. "Ļoti gribējās uz kādu nometni, kaut kur aizbraukt, pavadīt laiku kopā ar citiem," savu lēmumu skaidro pusaudze. Viņas pienākumos ietilpa sakārtot materiālus pirms nodarbībām, kā arī veikt citus nelielus darbiņus. Samanta labprāt sadarbojās ar pārējām brīvprātīgajām jauniešiem un rotaļājās

Top vēl viena dāvana vecākiem. Otrdien kopā ar Balvu Mākslas skolas direktori E.Teilāni bērni veidoja vannas bumbas.

Dzied un sacer dziesmas. Vienā no nodarbībām bērnu uzdevums bija atcerēties melodijas piedāvātajiem dziesmu tekstiem, bet vēlāk sacerēt pašiem savas četrrindes un veltīt tās tētiem. "Nodarbības vēstījums bija izpaust savu mīlestību tēvam, tāpat kā to darijām iepriekšējā dienā, kad suminājām mamas," atklāja I.Raginska. Savukārt visu trešo nometnes dienu bērni veltīja vecvecāku godināšanai.

Prieks par paveikto. Ar lielu lepnumu pirmās dienas beigās mazie nometnes dalībnieki demonstrēja pašu rokām izgreznotos T- kreklus.

ar bērniem, jo viņai pašai mājās ir tikai divi pieauguši brāļi. Samanta apgalvo, ka viņa aug saliedētā un draudzīgā ģimenē, lai gan reizēm brāļi mēdz māsu pakircināt: "Vienalga viņi man ir ļoti mīļi."

Nometnes dalībnieks Rihards no Stalbes pagasta, kurš vasarā ciemojas Viļakā pie vecmāmiņas, ar prieku iesaistījās visās nodarbībās. Īpaši puisī iepriecināja iespēja kopā ar citiem bērniem daudz laika pavadīt svaigā gaisā, kā arī piedalīties radošajās darbnīcās. Taujāts, kurš viņam ģimenē vismīļākais, Rihards atbildēja, ka tas ir viņa suns. Protams, viņš mil arī mammu un tēti. Sevišķi viņam patīk vērot, kā tētis darina kaut ko no koka, kā arī mācīties no viņa. "Ar laba drauga palīdzību es no lazdas koka uztaisīju zobenu," lepojas puisis. Taču visvairāk viņu interesē datorprogrammēšana un

dažādi eksperimenti.

12-gadīgā Ieva Logina ir pieredzējusi nometņu dalībniece, jo iesaistās tajās katru vasaru. Arī ģimenei veltītā nometne viņai šķita pietiekami aizraujoša. Ieva ļoti mīl savus tuviniekus. Viņa daudz iemācījusies gan no mamas, gan vecmamas, kura meitenei ierādīja šūšanas prasmes. Savukārt mamma iemācīja cept pankūkas un ķeksus, kā arī gatavot citus gardus ēdienus. Ievai patīk pavadīt laiku ar ģimeni, piemēram, kopā aizbraukt pastaigāties uz kādu dabas parku vai arī pastrādāt pie jaunās ģimenes mājas būvniecības.

Viena no nodarbību vadītājām Elita Logina puda prieku, ka šogad nometnes dalībnieki bija ļoti zinātkāri un atsaucīgi. "Bērni ir iepazīnušies savā starpā un atraduši draugus. Saņēmām no viņiem ļoti labas atsauksmes par šo nometni," gandarīta E.Logina.

Isumā

Audzina raksturu Jauno varoņu skolā

Balvos aizvadītajā nedēļā norisinājās jauniešu iekšējās izaugsmes pasniezēja, sertificēta kouča, "Virtuose Leadership Institute – Latvia" vadītāja un pasniezēja, "Japan Karate Association" 2 Dan melnās jostas īpašnieka Egila Purviņa vadītais dienas sporta, aktīvās atpūtas un iekšējās izaugsmes nodarbību cikls jauniešiem "Jauno varoņu dienas", kurā piedalījās 13 līdz 18 gadus veci jaunieši.

Vairākas dienas dalībnieki nodarbojās ar dažādu disciplīnu sporta veidiem, mācījās karatē cīņas mākslu, attīstīja reakciju, veiklību un lokanību, devās pārgājienā un taku skrējienā, iesaistījās sporta un aktīvās atpūtas spēlēs. Jauno varoņu dienu dalībnieki pilnveidoja ne tikai fiziskos dotumus, bet attīstīja arī garīgās spējas: klausījās izglītojošās lekcijas, pildīja radošus uzdevumus, veica testus sevis izzināšanai, pašpārlicinātības un rakstura veidošanai. Jaunieši piedalījās interaktīvās nodarbībās, klausījās varoņstāstus par dažādām izcilām personībām biznesā, politikā, sportā u.c., kā arī analizēja šos stāstus.

Šo aktivitāšu mērķis bija, aktīvi sportojot un iepazīstot sevi dažādās disciplīnās, uzlabot veselību, personīgos fiziskos rādītājus, izglītoties, izmantojot karate cīņas mākslas elementus, un stiprināt raksturu, pārvarot fiziskas neērtības. Savukārt praktiskajās semināra nodarbībās jaunieši mācījās analizēt, domāt, diskutēt par mūsdienu izaicinājumiem, ņemot vērā dažādu jomu pasaules līderu piemērus.

Priecājas darboties kopā

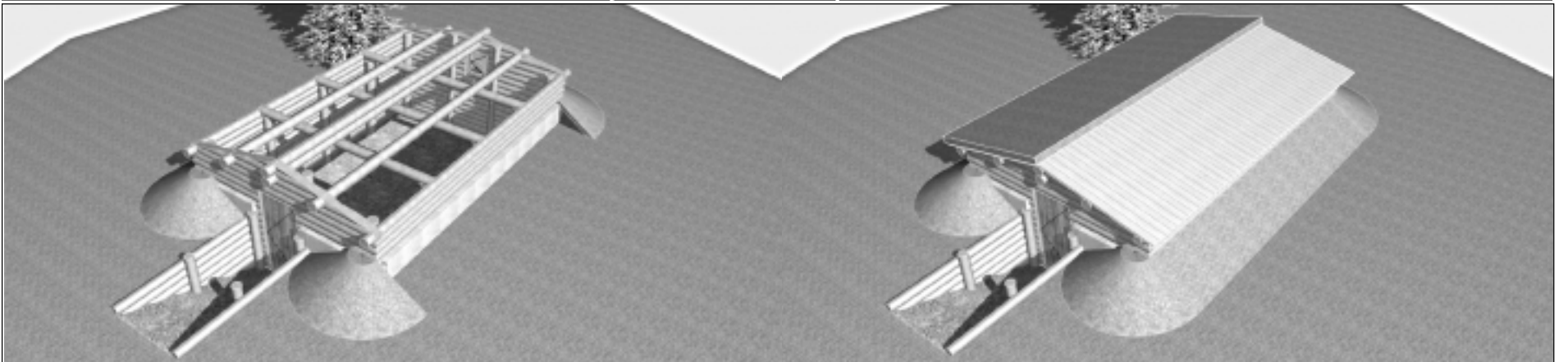
Aizvadītajā ceturtdienā Viļakas Jauniešu iniciatīvu centrā notika grāmatzīmju darināšanas radošā darbnīca bērniem vecumā no 7 līdz 14 gadiem. Šo iniciatīvu realizēja Viļakas jaunietes Simona Zaremba un Žaklīna Orlovskā, kuras jauniešu centrā strādā skolēnu vasaras nodarbinātības programmas ietvaros.

"Kopā veidojam dažādas grāmatzīmes – locījām tās kā origami un laminējam izkaltētus augus," stāsta Simona un Žaklīna. Darbnīca noslēdzās ar kopīgu tējas dzeršanu un spēlēm brīvā dabā. "Bērni acimredzami ir noilgojušies pēc kopabūšanas. Tomēr daļa no viņiem atzina, ka gaida rudenī, kad varēs doties uz skolu, lai katru dienu varētu pavadīt kopā ar vienaudžiem," pastāstīja jaunietes.

Lappusi sagatavoja I.Tušinska

Vēlas atjaunot Stompaku nometni

Atjaunos Stompaku baznīcu. Latvijas Valsts meži jau rudenī izsludinās iepirkumu par baznīcas atjaunošanu.

Aldis Bukšs prezentē ambiciozu ieceri

Deputāts Aldis Bukšs pēc 22. jūlija Balvu novada domes sēdes, prezentējot informatīvo materiālu par Stompaku purvu, deputātus un speciālistus aicināja būt pietiekami operatīviem, lai realizētu ambiciozu plānu: “Lai Stompakos pēc pāris gadiem, es nepārspilēju, būtu Baltijas līmeņa tūrisma objekts. Mums ir nepieciešamais potenciāls, lai pilnībā atjaunotu nacionālo partizānu nometni.”

Stompaki ir mūsu potenciāls

A. Bukšs klātesošajiem atgādināja vēsturiskos aspektus: “Pēc padomju varas ienākšanas Latvijā bija desmitiem tūkstošu pretošanās kustības dalībnieku, nacionālo partizānu, turklāt Ziemeļlatgalē bija viena no spēcīgākajām kustībām visā Latvijā, ja ne pati spēcīgākā. Pateicoties viņiem, ilgu laiku padomju vara faktiski neeksistēja. Stāsts par Krišjāņiem, ja nemaldos, vispār ir fantastisks - tur vismaz mēnesi bija pacelts Latvijas karogs. 2. martā Stompakos norisinājās lielākā nacionālo partizānu kauja ar NKVD karaspēku Baltijā. Tajā piedalījās ap 350 nacionālie partizāni un ap pieciem simtiem tā saucamā čekas karaspēka karavīri. Krita 28 nacionālie partizāni, bet pēc pretinieka oficiālajiem datiem viņi zaudēja 46 kareivjus. Tas ir vēsturisks notikums, kas ir norisinājies tepat mums blakus - pāris kilometrus no Balviem. Patiesībā liela daļa Latvijas iedzīvotāju par šo kauju neko nezina vai arī maz zina. Tiesa, par Stompaku nometni, par tās vērtību daudzi uzzināja, pateicoties Mārtiņa Ķibilda raidījumam “Atslēgas”, kurā žurnālists teica: “Vesels cietoksnis ar bruņotiem priekšpostiem, zemniecām, zirgu stalliem, pārtikas noliktavu, maizes ceptuvi un pat savu baznīcu.” Tā patiesi bija lielākā partizānu nometne Baltijas reģionā, ja ne visā Ziemeļlatgalē. Tas ir mūsu potenciāls, tā ir mūsu

bagātība. Vēsturiskais mantojums mums ir jāizmanto, lai godinātu nacionālos partizānus, kā arī radītu mūspusē unikālu tūrisma objektu, kas pievilina tūristu autobusus. Atgādinu, ka 16. jūnijā Saeima atbalstīja Andra Kazinovska un Nacionālās apvienības priekšlikumu 2. martu noteikt par Nacionālo partizānu bruņotās pretošanās atceres dienu. Šis notikums, kas norisinājās Stompaku purvā, faktiski ir iezīmēts Latvijas Republikas svinamo un atceres dienu kalendārā. Arī tas mums noteikti ir jāizmanto, strādājot pie nometnes atjaunošanas idejas. Mērķis ir atjaunot nometni pilnā apmērā. Atkārtoties, ir trīs galvenie argumenti: pirmkārt, godinām gan Pirmā, gan Otrā pasaules kara nacionālo partizānu piemiņu; otrkārt, unikāls tūrisma objekts Baltijas un Ziemeļeiropas valstu līmenī; treškārt, potenciāls piesaistīt tūristus. Šobrīd uz Balviem un Viļaku tūristu plūsma ir palielinājusies, bet nav tāda, kādu mēs to vēlētos redzēt.”

Vajadzīgs vismaz pusmiljons eiro

Tāpat A. Bukšs informēja, ka jau septembrī Latvijas Valsts meži izsludinās iepirkumu par Stompaku nometnes baznīcas atjaunošanu: “Iezīmētā tāme ir 28 000 eiro. Šobrīd mums nav pārliecības, ka Latvijas Valsts mežu plānos ir atjaunot kaut ko vairāk. Runājot par nepieciešamo finansējumu visas nometnes atjaunošanai, indikatīvais cipars varētu būt ne vairāk par 750 000 eiro. Skaidrs, ka pašvaldībai šādas naudas nav, tāpēc jāmeklē finanšu avoti citur. Bet, lai meklētu, mums jāgatavo reāli skaitļi un projekts. Mums jāpanāk kopēja izpratne, kā un ko mēs darām. Patiešām ticu, ka šo darbu var izdarīt. Finansējumu var sākt meklēt tikai tad, kad ir gatavs sākotnējais projekts. Vienlaikus mums ir jārada tūrisma modelis tāds, lai objekta

Kad atgriezies Staņislavs?

Deputāte Aija Mežale, atbildot uz Alda Bukša (foto) jautājumu, kad Staņislavs jeb pieminētais 1919.-1920. gada Latgales pulka partizāniem atgriezies savā vietā, paskaidroja, ka otrai kārtai nepieciešami nepilni 7000 eiro, piebilstot: “Divu

domu nav, ka līdz 18. novembrim tam ir jānotiek.” Savukārt A. Bukšs uzsvēra, ka mums ir gads, lai taptu Stompaku nometnes atjaunošanas projekts.

uzturēšanu pēc tā uzbūvēšanas spētu nodrošināt par paša objekta ieņēmumiem. Izaicinājumi ir vairāki, piemēram, teritorija ir Latvijas Valsts mežu īpašumā, purvs atrodas dabas lieguma sastāvā. Tāpat nav izslēgta pretdarbība no pretvalstisku spēku puses. Ne mazāk svarīga ir komunikācija ar sabiedrību.”

Diskutējot par iespējamo finansējumu, A. Bukšs atzina, ka tikai priecātos, ja objektu atjaunotu Latvijas Valsts meži: “Pirmais darbs, kas jāizdara – jāuzrunā esošie īpašnieki. Tāpat jāizstrādā projekta koncepcija, ko var izdarīt 1-2 mēnešu laikā. Tad seko projektēšanas uzdevumu izstrāde, ietekmes uz vidi novērtējuma izstrāde, projekta izstrāde un būvniecība. Lai popularizētu šo ideju, mums jau šobrīd jāradītu intrigu.”

“Tas ir starts!”

Deputāte Ruta Cibule atgādināja, ka Stompaku kaujas izpētes vēsture mērāma dažos gadu desmitos ar lielāku vai mazāku intensitāti: “Atcerēsimies 90. gadus, kad Juris

Annuškāns un Andris Kazinovskis noorganizēja pirmo nacionālo partizānu salidojumu. Metāla plāksnītes, kas atrodas purvā, ir vēl no tiem laikiem. Ja mēs runājam par 2. marta pasākumu attīstību un virzību, tad arī jāsecina, ka nav pirmais gads, kad tie notiek. Ja mēs sākam uz to visai kautrīgi skatījamies, tad tagad piedalās dažādas valsts amatpersonas. Tas ir ļoti brīnišķīgi. Tas ir starts! Vienmēr esmu teikusi, ka mēs esam tradicionālās kultūras un partizānu novads.” Novada vadītājs Sergejs Maksimovs piebilda, ka ir bijušas divas partizānu nometnes Eiropā, kur atradās baznīcas: “Tas liecina par pretošanās kustības apjomiem. Otrkārt, kāpēc jābrauc uz Balvu novadu? Tā ir Abrene, tostarp Abrenes istaba. Ir entuziasti, kas šo lietu ir iesākuši, bet kopā mums vēl jāpadomā, kā to attīstīt. Tie ir divi fakti, kuru nav citiem.” Deputāts Imants Slišāns mudināja neaizmirst, ka mūspusē latgaļu valoda ir dzīva: “Norādēs jāliek iekšā latgaliskā komponente. Tā ir mūsu nenovērtētā vērtība.”

Būs vai nebūs?

Balvos ražos kamīnmalku

14. jūlijā Balvu novada domes priekšsēdētājs Sergejs Maksimovs un SIA “Balvi Wood” valdes priekšsēdētājs Klāvs Olšteins noslēdza līgumu, kas paredz, ka SIA “Balvi Wood” pieņem nomas lietošanā Balvu novada pašvaldības multifunkcionālo ēku kompleksu Brīvības ielā 1 K, Balvos (zemes vienības daļu 23 560 m² platībā).

Atgādinām, ka 5. jūlijā pirms ārkārtas domes sēdes Balvu novada vadītājs Sergejs Maksimovs tikās ar SIA “Balvi Wood” lielāko īpašnieku Klāvu Olšteinu, lai pārrunātu bijušā Balvu gaļas kombināta teritorijas apsaimniekošanas un attīstības jautājumus, tostarp investīciju lielumu un plānoto jaunizveidoto darbavietu skaitu. K. Olšteins, iepazīstinot ar plāniem Balvos, pastāstīja, ka uzņēmumam ir divas rūpnīcas,

kas strādā Limbažos un Daugavpilī: “Pernā gada novembrī Daugavpilī sākām ražot kamīnmalku, kuru ražosim arī Balvos. Daugavpilī strādā – 50, bet Limbažos 60 darbinieki. Apzīmējums šogad būs 4 miljoni eiro, kas var būt nav milzīgs, tomēr mēs redzam potenciālu, kā tālāk attīstīties. Plānojam atvērt arī citas ražotnes Latvijā, īpaši Latgalē, jo redzam šeit lielu perspektīvu attiecībā uz izejmateriālu. Apaļkoks šeit ir pieejams un nav tik daudz rūpnīcu uzbūvēts, kā Vidzemē. Nākamo rūpnīcu pēc šāda projekta, kā Balvos, plānots uzbūvēt Ludzā. Tur jau trešo reizi ir izsludināts būvniecības konkurss. Cerams, tas noslēgsies veiksmīgi, jo tur bija aizķeršanās ar katlu māju. Bet arī Balvos mums negāja viegli. Vēlamies šī gada beigās atvērt rūpnīcu, kur strādātu vismaz 45 darbinieki. Mūsu klienti dzīvo visā pasaulē – mēs eksportējam uz Austrāliju, Ameriku, Angliju, Īriju, Norvēģiju,

Zviedriju, Vāciju, Nīderlandi, Beļģiju, Franciju, Austriju, turklāt pavisam drīz sarakstu papildinās Japāna.

Iespējas preču kategorijā, kurā mēs strādājam, ir ļoti plašas. Tāpat Balvos redzam iespējas, kā attīstīt papildus ražošanu. Rūpnīcai blakus plānojam uzstādīt saules parku, lai sevi nodrošinātu ar elektrību. Skaidrs, ka elektrotīklos tā maksā par 30% dārgāk nekā, ja mēs spētu to saražot paši. Esam jau noskatījuši konkrētu zemes gabalu. Ar plānoto jau spēsim nodrošināt 700 konteinerus gadā. Mūsu interese Balvos ir saražot vismaz 2 000 konteinerus gadā, nodrošinot līdz 120 darbavietām tuvāko trīs gadu laikā. Tas ir reāls izaicinājums. Ceram nonākt līdz līgumam un to parakstīt iespējami ātrāk.

No mūsu puses darīsim visu, lai līgumu noslēgtu. Kas ir tas, kas uztrauc? Nevienam negribu pārņemt, bet, ja šo projektu sāktu īstenot jau pirms gada, riski izpaliktu.

*Turpinājums 10. lpp.

Lappusi sagatavoja E. Gabranovs

Viļakā atklāj "Zaļā Dzelzceļa" informatīvo punktu

"Ričukam" virsū un aidā!

Sestdien, 31.jūlijā, Viļakā notika vairāki pasākumi, tostarp arī atklāja Latvijas - Krievijas pārrobežu sadarbības "Zaļā Dzelzceļa" informatīvo punktu, kas atrodas senatnīgā akmens ēkā netālu no Viļakas Valsts ģimnāzijas sporta halles.

Sestdienu pirms kapusvētkiem viļacēni tradicionāli izmantojuši, lai pilsētas viesus iepazīstinātu ar paveikto, sniegtu garīgu un emocionālu baudījumu, notikuši gan koncerti, gan mākslinieku uzstāšanās baznīcā. Izveidojusies laba tradīcija, kas turpinās. Tā bija arī šoreiz! "Izmantoju šo laiku, kad pilsētā atrodas vairāk cilvēku nekā parasti, kad viļacēniem sabrauc radi un ciemiņi, lai arī viņiem un visiem pārējiem būtu iespēja apskatīties, kas tajā mājā būs," runājot par "Zaļā Dzelzceļa" informatīvo punktu, teica pasākuma vadītāja VINETA ZELTKALNE.

Varēs pat nomazgāties!

Telpās vēl smaržo pēc svaigas krāsas, jo tikai nesen veikts remonts. Ēkas vienā galā atradīsies velosipēdu remontdarbnīca. Velosipēdu remonta pakalpojumu sniegs Rēvalds Šakins. Viņš ir uzņēmējs, kura ideju atbalstīja pašvaldība, un izsolē R.Šakins ieguva tiesības uz šo telpu nomu. Šogad bijusi Viļakas novada dome atbalstījusi sešus uzņēmējdarbības projektus, un viens no tiem ir velodarbības izveide tūristiem, kas brauc pa "zaļo" dzelzceļu, kā arī visiem pārējiem, kam "noplisis" velosipēds vai pat motocikls. Telpai platā ieejā durvis, lai pa tām varētu iestumt arī motociklu.

Pasākumā ar saviem "Ofo velosipēdiem" piedalījās arī Viļakas iedzīvotāja Amanda Orlovska, kura nodarbojas ar velosipēdu nomu. Tiesa, velosipēdu noma atrodas pilsētas citā vietā. Pašvaldība atbalstījusi arī viņas ieceri iegādāties velosipēdus, ko iznomāt interesentiem, kuri vēlas ceļot pa "zaļo" dzelzceļu, vai vienkārši pavizināties pa pilsētu. Iegādāti astoņi pieaugušo "Ofo" velosipēdi un piekabīte, ko var pieķert pieaugušo velosipēdiem, lai vizinātu bērnus. Sezonu Amanda atklāja šogad. "Velosipēdi ir pilsētas tipa, der gan sievietēm, gan vīriešiem. Tiem ir pildītas riepas, kas ir nedaudz cietākas braukšanai pa bezceļu segumu. Tas varbūt apgrūtinā izvēli kādam, kuram gribas braukt ar mīkstāku velosipēdu. Velosipēdus jau ir iznomājuši gan vietējie, gan svešāki ciemīnāji. Tikai šogad bija ļoti karsts laiks, kas nestimulēja vēlmi veikt tālākus ceļojumus. Cilvēki vairāk izvēlējās atpūsties pie ūdeņiem," secina Amanda.

Ēkā ierīkota un jau darbojas dušas telpa un sanitārais mezgls! Velobraucējiem, kas ceļo pa "zaļo" dzelzceļu, iepriekš piesakoties Viļakas Tūrisma un informācijas centrā, ir iespēja ieiet dušā un nomazgāties. Arī uzlādēt savu elektromobili. Uzlādes punkts (kontakts) gan atrodas ārā, pie ēkas ārējās sienas. Elektromobili uzlādē parastā istabas elektriskajā kontaktā (220 volti), līdz ar to neko vairāk nevajag. Izmantojot šo kontaktu, kleitu izgludināt gan nevar, tikai uzlādēt elektrovelosipēdu.

Pārējās ēkas telpas nav restaurētas. Ja kādam uzņēmējam interese šajā ēkā nākt un darboties, ir iespēja izsolē dabūt kādu no tām.

Lai jumts uz galvas!

Uz "Zaļā Dzelzceļa" Balvu novada posmā top, jau ir un būs četras atpūtas vietas. Tās tiek ierīkotas ar domu, lai ir jumts virs galvas. Ja velobraucējs brauc un jūt, ka tuvojas lietus, atpūtas mājīnā var pārļaut gan negaisu, gan uztaisīt "pīppauzi". Galvenais, lai ir kur apsēties un ir jumts virs galvas! "Zaļais Dzelzceļš" ir marķēts. Viens no marķējumiem, kas norāda uz veloceļu, ir zilās zīmes uz valsts autoceļa no Mežvidu skolas līdz robežkontroles punktam "Vientuļi", uz kurām rakstīts numurs "15". Otrs marķējums ir "Green Ways", kas ir marķēts pa visu bijušo dzelzceļa līniju, bet šis marķējums beidzās pie Mežvidu skolas Vecumu pagastā. "Tālāk mēs nemarķējam, jo tā infrastruktūra nav tik piemērota, lai to posmu brauktu. Protams, ar velosipēdu to var izbraukt, bet tur sākas pierobežas zona, kur nepieciešamas atļaujas. Labāk braukt uz Viļaku. Pēc būtības, ja tu brauc pa galveno ceļu, no Viļakas uz Kārsavu, tevi neviens neturēs, tev pietiks ar pasi vai ID karti, bet, līdz ko tu nogriezies pa labi vai kreisi no galvenā ceļa, tev jābūt speciālai atļaujai, kurai vienkārši un ērti var pieteikties e-pakalpojumu portālā," skaidro Vineta. Viņa piebilst, ka pēdējās divās vasarās novērojusi, ka profesionāli

Infomativā centra atklāšanā. Apmeklētājus vairāk interesēja pakalpojums, ko sniegs Rēvalds Šakins, - velo remonts un krāsošana. Un vēl interesēja, kad Viļakā būs viesnīca, jo ir tik daudz objektu, ko redzēt, kur būt, bet nav kur palīkt, jo viesu nami uzņem nelielu cilvēku skaitu.

Atpūtas vieta Kubulos. Viena no atpūtas vietām velotūristiem izbūvēta Kubulos, netālu no bijušās dzelzceļa pārbrauktuves, kur ir gan nojume, kur paslēpties no lietus, gan galdiņš un sols, kur apsēties un atpūsties. Cerams, ka tūsētāji apkārtni te nepiemētās ar "končikiem" un citiem sadzīves atkritumiem, nenolies galdiņu ar alu vai kādu citu dziru, kā tas redzēts citās atpūtas vietās.

"Zaļā Dzelzceļa" zīmes. Pa "Zaļo Dzelzceļu" aiz bijušās Mežvidu skolas var doties gan uz bijušās Vecumu stacijas pusi, gan uz Krievijas pusi. Ik pēc kilometra uz "Zaļā Dzelzceļa" ir uzstādīti koka stabi un norādes.

Rīga – Ērgļi ir 98 km

Savienojošais posms no Ērgļiem caur Vecplebagu – Jaunpiebalgu uz Gulbeni (ap 95 km) vai Ērgļi – Madona- Cesvaine – Lizums uz Gulbeni (ap 120 km) (var izvēlēties kā braukt).

Gulbene – Viļaka 75 km

Tikai "Zaļais Dzelzceļš" 98 + 75 = 173 km Latvijas pusē.

No Krievijas robežas Pitalovas, Ostrovas, Palkinas un Pleskavas rajoni līdz Pleskavas pilsētai ~ 160 km.

velobraucēji principā brauc pa marķētiem velomaršrutiem. Viņiem nepieciešams, lai velomaršruts ir marķēts!

Velomaršrutu "Zaļais Dzelzceļš", izmantojot Eiropas, Latvijas Republikas un Krievijas Federācijas finansējumu, Latvijas pašvaldības veido kopā ar Krievijas partneriem. Krievijas puses partneri arī marķē velomaršrutu, bet viņiem šis maršruts ies pa reģionālās nozīmes autoceļiem, caur mežiem, gar Veļikajas upi, jo dzelzceļš viņiem darbojas. Tāpat viņiem būs informatīvie stendi, atpūtas vietas. Krievijas puses sadarbības partneri ir Pitalova, Ostrova, Palkina, Pleskava.

Gara vēsture

"Zaļajam Dzelzceļam" ir gara vēsture. Tas aizsākās, kad bijušā Viļakas novada pašvaldībā ieradās Raitis Sijāts,

zaļo ceļu patriots visā Eiropā. Savu ideju viņš izklāstīja novada domes priekšsēdētājam Sergejam Maksimovam, un sarunu rezultātā soli pa solītim viņi sāka strādāt. Brauca pie Krievijas partneriem. Uzzinot par iespēju veidot veloceļu pārrobežu sadarbībā ar Latvijas pierobežas pašvaldībām, Krievijas pusei šī ideja ļoti patika. Viņi par to iedegās. "Reāli šo pasākumu uzsākām īstenot 2019.gada rudenī. Tad visu nostopēja Covid 19 pandēmija. Tikšanās ar partneriem notika ZOOMā, izpalika tūrisma izstādes. Kopā "Zaļā Dzelzceļa" izveidē piedalās 12 partneri ar kopējo naudas summu 793 tūkstoši eiro, - katram partnerim aptuveni 40-50 tūkstoši eiro, par ko jānomarķē savs ceļa posms, jāizveido informatīvie stendi un atpūtas vietas," pastāstīja V. Zeltkalne.

Lappusi sagatavoja I.Zinkovska

Pandēmijas laiks apturēja arī sportistu aktivitātes, un orientieristi uz savu kompasu vai sporta ekipējumu varēja raudzīties vien atvilktnēs. Bija bažas, vai pēc aizliegumu atcelšanas un atļaujas atkal pulcēties sacensībām, joprojām būs interese un spēks doties mežos kontrolpunktu meklējumos? Bažas neapstiprinājās - šogad orientieristi uzsāka individuālos treniņus un rikoja sacensības, protams, ievērojot noteikto "Kārtību epidemioloģiskās drošības pasākumu īstenošanai sacensībās". Entuziastu doties meža takās netrūka, virmoja pozitīvas emocijas un prieks - beidzot varam skriet! Pozitīvo iniciatīvu biedrības "PRO.ini" vadītājs Aigars Andersons, kurš ir Vidzemes augstskolas lektors un orientieristu līderis klubā "Baisie eži" ir gandarīts, sakot, ka aktīvam dzīvesveidam nav nepieciešami milzīgi līdzekļi. Viņš daudz strādā pats, iesaistot ģimeni un citus atbalstītājus, nežēlojot laiku, lai Balvu novadā sacensībās orientieristi kontrolpunktu meklējumos varētu doties bez dalības maksas. Sarunā ar Aigaru skaidrojām, kādi ir orientēšanās pirmsākumi Balvu pusē, kā šī lielā saime izauga no dažiem desmitiem līdz pat simtiem skrējēju, cik piesārņoti ir mūsu meži, kā stiprināt savu veselību, nenodarot tai pāri, bet dodoties pie dabas dziednieka - meža. Lai pēc sacensībām pie ugunsкура uzdziedātu seno dziesmiņu "Meži, meži, tumšie meži..."

Orientieristu saime Balvu pusē aug plašumā

Ar AIGARU ANDERSONU tiekots Balvu novada Kubulu pagastā, kur viņš savas ģimenes lauku mājās izveidojis orientēšanās trasīti, lai trīs bērni varētu izskrieties un trenēties sacensībām. Aigars izrāda orientieristu inventāru.

Pamatus ielika Arvids Šnepers

Viņš saka, ka pamatus orientēšanās sportam Balvu pusē ielika Balvu goda pilsonis Arvids Šnepers (1927.-2006.). "Pirmo reizi ar orientēšanos saskāros, mācoties Žiguru pamatskolā, kur mans sporta skolotājs bija Arvida dēls Igors Šnepers. Kad Balvos, Kalnezerā 2007. gadā notika Latvijas čempionāts, orientieristi godināja Šnepera kungu, pie tagadējās Mākslas skolas uzliekot piemiņas plāksni. Jau septiņdesmitajos gados sākās orientēšanās seriāli "Balvu kompass", kas nozīmēja, ka notiek vairākas sacensības pēc kārtas, un uzvarētājus kopvērtējumā nosaka pēc visu kārtu rezultātiem sezonas beigās," skaidro Aigars. Viņš zina stāstīt, ka pagājušā gadsimta astoņdesmitajos gados orientēšanās bija obligāts sporta veids rajona skolēnu spartakiādēs, un uz tām ieradās ļoti daudz skolēnu, bet orientēšanās seriāla "Balvu kompass" kārtas bija brīvprātīgas un pulcēja aptuveni trīs desmitus meža taku skrējēju.

Izveido klubu "Kalnezers" un aizbrauc uz "O-ringenu"

Pēc neliela klusuma deviņdesmito gadu sākumā, orientēšanos Balvu pusē atdzīvināja Igors Krūmiņš, kurš strādāja sporta biedrībā "Vārpa" un izveidoja klubu "Kalnezers", ar kuru orientieristu komanda aizbrauca uz Zviedriju, lai piedalītos "O-Ringen", kas ir pasaulē lielākās orientēšanās sacensības, un kurās startē no piecpadsmit līdz divdesmit pieciem tūkstošiem dalībnieku no daudzām pasaules valstīm. "Tobrīd vienīgās krāsainās kartes uz robežas starp Balvu un Gulbenes rajoniem bija Kaļņa ezera apkārtnē, un pārsvarā visas sacensības tur arī notika. Vecās kartes 1980.gadā Latvijas ziemas orientēšanās čempionātam zīmēja vairāki cilvēki - Jānis Ģipslis, Juris Leikarts, Juris Vaivodis, Kārlis Magons, Andris Buneris, Konrāds Ločmelis, Jānis Buls, Māris Strautnieks, Jonass Makaris, Uldis Stālmeistars, arī mūspuses sportists Ojārs Millers," atceras Aigars. Viņš pastāsta, ka gan Ojārs, gan daudzi citi startēja Latvijas čempionātos un ieguva godalgotas vietas. Vēl orientieristu saimei bija piederīgi tādi labi pazīstami cilvēki kā Guntis Arnicāns, Ainārs Kravalis, Aigars Pušpurs, arī kubuliete Sarmīte Silda (dz. Gabrāne), kura bija pat divkārtēja Padomju Savienības čempione, kas tajā laikā skaitījās augstākais orientēšanās sacensību līmenis. "Ar Igoru Krūmiņu sākām braukt uz starptautiska mēroga sacensībām, piemēram, startējām Baltkrievijas kausā Bobruiskā, starptautiskās sacensībās Krasnodaras apgabala Krimskā, kur notika daudzdienu sacensības. Interesanti, ka tas bija tieši tajā brīdī, kad Krimas pussalā arestēja Padomju Savienības līderi Mihailu Gorbačovu," atmiņās dalās Aigars.

Jāpaspēj daudz. Aigars Andersons sacensībām gatavojas rūpīgi, - šoreiz viņš iekārto elektronisko finiša nolasīšanas sistēmu.

Prasa daudz brīvprātīgā darba

2002.gadā Aigars Andersons izveidoja orientēšanās draugu kopu "Baisie eži", un zem šī nosaukuma varēja startēt jebkurš interesents, bet vēlāk reģistrēja Pozitīvo iniciatīvu biedrību "PRO.ini", kura darbojas joprojām, piedaloties nelielos projektu konkursos un ieguldot daudz brīvprātīgā darba, neskatoties uz to, ka šobrīd orientēšanās sacensību norises organizācijai ļoti daudzas lietas ir datorizētas. Pašlaik mūspusē ir jau vairākas krāsainās kartes - Sitas mežā, Šķilbēnu pagasta Balkanu kalnos, Rugājos, Balvu pilsētas zaļajā zonā, pie Stacijas skolas, Balvu Vecajā parkā, Tilzā, Viļakā skolas un ezera apkārtnē, ir atjaunotas divas Kalnezera kartes. Ar Latvijas Valsts mežu atbalstu, pandēmijas laikā ir pabeigta zīmēt karti, kuru izmantojot, vēl neviens nav skrējis - visjaunākā un sarežģītākā karti pie Numernes vaļņa. Karšu dažādība ļaus sportistiem izmēģināt spēkus dažādu grūtību trasēs. Organizatoriskais un sagatavošanās darbs sākas jau nedēļu pirms sacensību dienas. "Kartes koriģēšanu var apvienot ar kontrolpunktu vietas izvēli. Datorā plānoju leģendas - kontrolpunkta apraksta vietas. Ja sportists skrien pēc kartes un kompasu un liekas - tieši tie jābūt, bet kontrolpunkta nav, - paskaties leģendu. Iepriekšējā dienā pirms sacensībām ir jāgatavo gan inventārs, gan jāveic elektronisko iekārtu pārbaude, jākorrigē datorā kartes un jāplāno distances vairākās vecuma grupās. Orientēšanās no citiem sporta veidiem atšķiras ar to, ka šeit dalībniekus sadala daudzās vecuma un meistarības grupās, lai savstarpēji sacenstos apmēram viena līmeņa skrējēji. Uz mūsu sacensībām var braukt visi, neatkarīgi no gadu skaita un meistarības pakāpes, protams, objektīvi izvērtējot savu fizisko spēju robežas. Tas ir svarīgi tiem, kuri sāk nodarboties ar šo sporta veidu, jo amatieris nebūs vienā grupā ar meistariem," pastāsta Aigars. Viņš neslēpj, ka darba ir daudz, bet atzīst arī to, ka dara lietas, kas dod gandarījumu. Vēl viņam elektroniski vajag sinhronizēt orientēšanās atzīmēšanas sistēmas staciju laikus, lai sacensību dienā agri no rīta dotos izlikt kontrolpunktus dabā. Tas prasa daudz laika un lielu attālumu veikšanu kājām, jo ne visur var piebraukt ar mašīnu. Distanču licēji parasti tos izvēlas ielikt grūtākās un nepieejamākās vietās, nevis taku vai ceļu malās. Kad tas izdarīts, jāiekārto sacensību centrs. Reti kur ir pajumte vai nojume, parasti jāceļ lielā telts. Jāuzliek starta, finiša koridori, - arī tas viss prasa laiku un darbu. Aigars gan ar biedrības "PRO.ini" atbalstu, gan sadarībā ar Balvu novada Sporta

Meži, meži,

centru parasti parūpējas ne tikai par medaļām vai kausiem seriālu noslēgumos, bet katrās sacensībās cenšas sarūpēt skolēniem kādus bezmaksas saldumus un ūdeni. Kad sākas sacensības, viņš darbojas pie datora un fiksē sportistu rezultātus. Noslēgumā rezultātus publicē internetā, bet uzreiz pēc pēdējā finišējušā dalībnieka, reizēm līdz pat tumsai, bet dažkārt pat otrā rītā turpinās darbs pie kontrolpunktu noņemšanas un sacensību centra sakopšanas, jo īsto orientieristu sauclis vienmēr ir bijis un ir - "atstāj sacensību centru tīrāku, nekā tas bija pirms Tavas ierašanās!"

Pandēmijas laiks aktivitātes nobremzēja

Vēl joprojām sacensību rīkotāji nav droši par to, ko īsti drīkst un nedrīkst, jo dažādi Covid-19 ierobežojumi pastāv joprojām. Pēdējās sacensības, uz kurām aizbrauca Aigars ar dēlu Tomasu, bija 2019. gada Ziemassvētku un Jaungada piecdienu kausis Beļģijā "Sylvester 2019". Tomass 11-gadīgo zēnu grupā ierindojās 4.vietā, bet Aigars 45-gadīgo vecuma grupā - 6.vietā, kas ir ļoti rezultāti starptautiska līmeņa sacensībās. "Tur sacensības katru dienu riko cits sporta klubs, bet noslēgumā visu rēķina kopā. Lūk, kāda karte-tuksnesis Beļģijā. Bija ļoti interesanti skriet, kā pa Sahāras tuksnesi," smeja Aigars. Aizvadītā gada vasarā situācija ar vīrusa izplatību uzlabojās - sacensības varēja rīkot. Rudens pusē notika trīs seriāla "Latgale Open" kārtas Kalnezerā, Rugājos un Balvos, kā arī Lāčplēša dienas kausa izcīņa Rugājos un dažas sacensības jaunsargiem.

Caur mežu - uz jaunsargu izturību un veselību

Orientēšanās ir viens no veidiem, kas jāapgūst jaunsargiem, tāpēc viņi uzsāka sadarbību ar biedrību "PRO.ini", kam bija gan kartes, gan elektroniskās atzīmēšanas un laika uzskaites sistēmas un cits inventārs. "Uzsākām sadarboties ar Aizsardzības ministrijas pakļautībā esošo Latvijas Jaunsardzes centru, ko tobrīd vadīja Druvis Kleins, un aktivitātes notika visas Latvijas mērogā. Arī mūspusē jaunsargu kustība, pateicoties to vadītājiem, ir aktīva, jo uz visām sacensībām viņi jaunsargus ved no Tilžas, Viļakas, Baltinavas, Rugājiem un Bērzpils. Jaunsargu nometnes ar orientēšanos bieži notiek Balkanu kalnos, kur ir kartes, un tur piedalās jaunsargi arī no citām Latgales vienībām. Bijām pārsteigti, cik ātri auga dalībnieku skaits sacensībās un tās kļuva arvien populārākas," pastāsta sacensību organizators.

Tomass Andersons pie starta kontrolpunkta. Pirms doties trasē, viņš atzīmējas elektroniskajā bezkontakta stacijā.

Rada jaunus produktus

Par dalībnieku skaita pieaugumu un sacensību norisi var pārliecināties zinātniskajās publikācijās, jo biedrība "PRO.ini" sadarbojas ar Vidzemes Augstskolas RFID (radiofrekvenču identifikācijas) sistēmas laboratoriju un Vācijas uzņēmumu "SPORTident", kurš ražo orientēšanās sacensību laika uzskaites un atzīmju reģistrācijas iekārtas. "Šī sadarbība ir radījusi jaunus produktus, piemēram, tāda ir jaunā bezkontakta SPORT ident AIR+ sistēma, ko var izmantot ne tikai orientieristi, bet arī skrējēji,

tumšie meži

slēpotāji un velobraucēji. Vairs nav, kā agrāk jāapstājas pie kontrolpunkta, jo tagad ir iespējams atzīmēt no konkrēta attāluma.

Ar auto, velo vai pat zirgu

Pēdējos gados orientēšanās sports ir apaudzis ar daudziem paveidiem, un ikviens var atrast sev ko piemērotu. Ir orientēšanās ar auto, velo un pat zirgiem. Orientieristi domā, ka šim sporta veidam ir tikai viens minuss - tajā praktiski nav līdzjutēju, jo visi ir dalībnieki, bet to var vērtēt arī kā pozitīvu iezīmi. Ir bijuši gadījumi, kad pat autobusa šoferi, kuri atved skolēnus uz sacensībām, dodas mežā meklēt kontrolpunktus. Aigars gan bilst, ka modernās tehnoloģijas ļauj veikt dalībnieku izsekošanu, kur tiešsaistē redzi, kā skrien viens vai otrs dalībnieks: "Ja vēlas ko pavisam ekstrēmu, var piedalīties komandu rogainingā, kas nozīmē 24 stundu ilgu orientēšanos milzīgā teritorijā ar mērķi, kurš savāks vairāk punktu. Esmu piedalījies šādās sacensībās, tāpēc zinu, ka tas prasa lielu fizisko izturību. Ir arī tā sauktie mini jeb 2; 4; 6 stundu rogainingi, kas pieejami plašākam cilvēku lokam. Zinu, ka šādās sacensībās ir piedalījušies arī mūsu novada sportisti."

Ļaut skriet ikvienam!

Biedrība "PRO.ini" ir uzņēma Latvijas Orientēšanās federācijā, un tas dod priekšrocību startēt Latvijas kausos un čempionātā. Federācijas mājaslapā var uzziņāt informāciju par visām aktivitātēm, kas notiek Latvijā un ārpus valsts, jo parastos apstākļos nav tādas dienas, kad Latvijā nebūtu iespējams interesentiem piedalīties kādās sacensībās. Atliek tikai vēlēties un braukt! "Ja parasti daudzās sacensībās ir dalības maksas, mums tādu nav. Un nebūs, jo tas ir mūsu princips - mēs ļausim skriet jebkuram. Ja agrāk izdevumus sedzām mēs paši, sākumā no personīgajiem līdzekļiem, bet vēlāk no pozitīvo iniciatīvu biedrības "PRO.ini" piesaistītajiem resursiem, tad tagad parādās dažādi sadarbības projekti. Bija izveidojusies ļoti laba sadarbība ar Balvu Sporta centru, ko vadīja Edgars Kaļva, viņi mūs vairākus gadus nodrošināja ar finansiālu atbalstu un balvām - kausiem un medaļām. Piedalāties arī citu pašvaldību

Pasniedz medaļas un kausus. Pirms diviem gadiem, noslēdzot "Latgale Open" orientēšanās seriālu, Aigars Andersons (no labās) pasniedza medaļas un kausus uzvarētājiem. Tās saņēma arī Dainis Laicāns (no kreisās), kurš VE grupā uzvarēja absolūtajā vērtējumā, un Roberts Cakuls - 2. vieta vīru elites grupā.

un NVO iepirkumu konkursos," finansiālo pusi atklāj Aigars. Viņš pauž prieku, ka turpinās sadarbība ar projekta "PuMPuRS" realizētājiem Rugājos - Līgu Sprinģi, kur viena no projekta idejām ir sagatavot jauniešus, lai viņi izprastu un pārziņātu orientēšanās sporta nianšes gan no dalībnieka, gan organizatora puses. Kā brīvprātīgie bieži vien palīdz arī jaunsargu instruktori, kuri atved savas komandas uz sacensībām.

Gadalaikiem nav nozīmes

Orientēšanos nevar nosaukt par vasaras sporta veidu, jo, kad Latvijā ir vasara, citur ir ziema. Parasti orientieristi brauc pa pasauli un piedalās sacensībās Brazīlijā, Austrālijā un citās pasaules valstīs. "Kā citos sporta veidos, arī šajā, jauniešiem ir svarīgas zvaigznes un paraugi pēc kā tiekties, tāpēc viņi seko līdzī līderiem ne tikai Latvijā, bet arī ārpus tās," domā Aigars. Kā paraugu mūsupusē viņš min 70-gadnieku Ivaru Zariņu, orientieristu no Lazdukalna pagasta, kurš startē teju visās

mūspuses sacensībās un dodas arī uz Latvijas kausa izcīņas mačiem. Ivars savā vecuma grupā ir vairākkārtējs Latvijas čempions un arī Latvijas kausa ieguvējs.

Pirmo reizi - ar klasi vai ģimeni

Taču pirmā iepazīšanās ar šo sporta veidu sākas skolā vai ģimenē mazāka mēroga turnīros. Balvu Sporta skolā orientēšanās nodaļas nav, bet, piemēram, ir Siguldā, Smiltēnē, Valmierā, Cēsīs, Gulbenē, Ādažos, Madonā un citviet. Taču tas nebūt nezina šī sporta veida attīstību. "Atbrauc kāds ar klasi vai ģimeni pirmo reizi uz sacensībām, un mēs viņam piedāvājam marķēto trasi. Iesācējs nevar nomaldīties, - skrien, lasa karti un atzīmējas, un nākošreiz jau izvēlas nemarkētu distanci," secina pieredzējušais orientierists. Vēl sacensību organizators uzskata, ka skolēnus, īpaši bērnus var ieinteresēt ar balvām un medaļām, kas ir ļoti labs stimuls skriet arī turpmāk. Paši mazākie jūtas gandarīti pat par čipa pikstienu kontrolpunktā, nemaz nerunājot par dāvaniņām.

Audzina jauno paaudzi

Vilinošais izaicinājums Rugāju jauniešiem

Rugāju novada vidusskolas skolotāja LĪGA SPRINĢE atklāj, kā aizsākās interesantais orientēšanās ceļš. Šī sporta veida entuziaste bija vidusskolas direktores Ivetas Arelkevičas ģimene, un tieši viņi bija tie, kas 'aizrāva' Līgu un meitu Evu.

Līga sāka vadīt orientēšanās pulciņu: mācījās pati, mācīja bērnus. "Līdz meita Eva, Dārta Stivriņa un Dita Stivriņa pašas jau organizēja sacensības gan Balvos, gan Viļākā, protams, ar Aigara Andersona atbalstu," saka rugājiēte.

Pirmo reizi piedalās nakts orientēšanās sacensībās

Lielu lomu Līgas dzīvē nospēlēja jaunsargu instruktore Lita Meistere. Kopā ar jaunsargiem bija iespēja piedalīties daudzās orientēšanās sacensībās. Īpaši viņai patika Latvijas Armijas pirmā virspavēlnieka, pulkveža Oskara Kalpaka (1882-1919) Karoga svētki dzimtas mājās Ošupes pagasta Liepsalās, kur Rugāju skolēni piedalījās trīs gadus pēc kārtas, vienā izcīnot 1.vietu un iespēju ar prāmi doties uz Helsinkiem. Liepsalās pirmo reizi skolēni piedalījās nakts orientēšanās sacensībās. Visi izmēģināja spēkus arī divu dienu orientēšanās sacensībās "Mazā balva" Smiltēnē.

Aizrautīgi un azartiski meklē kā apslēpto mantu

Jau no 6. jūnija biedrība "PRO.ini" īsteno jaunatnes iniciatīvas projektu "Vilinošais izaicinājums Rugāju jauniešiem!" Tas ļauj skolēniem piedalīties aizrautīgās aktivitātēs, attīstot prasmes un īpašības – spēju izvērtēt pareizo variantu dažādās situācijās, patstāvīgi pieņemt lēmumu, neapjukt nestandarta situācijās, ātri reaģēt uz apkārtējām pārmaiņām un tām pielāgoties, pārbaudīt savu izturību un veiklību, veidot harmonisku personību, attīstot gan fiziskās, gan prāta spējas, veicinot dažādu paaudžu pārstāvju sadarbību. Orientēšanās ir neformāls sporta veids, kur ar kompasu un kartes palīdzību pēc iespējas ātrāk jāapmeklē kontrolpunkti noteiktā secībā, kas attīsta arī matemātisko domāšanu. Tas nedaudz atgādina apslēptās mantas meklētāja sajūtas, jo katru reizi jaunietis atrodas nezināmā apvidū. "Katrai aktivitātes plānošanai rīkojām jauniešu darba grupas sanāksmes, lai lemtu, kā veiksmīgāk un aizraujošāk organizēt katru pasākumu, sadalot

pienākumus," bilst Līga. Pagājušā gada augustā 20 jaunieši devās ekspedīcijā uz Ūdens tūrisma attīstības centru "Bāka", kur varēja vērot putnus un dabu ar sauszemes teleskopu un binokļiem no "Bākas" jumta skatu platformas, lai pilnvērtīgi izbaudītu un izziņātu ūdensputnu ligzdošanu Kvāpānu diļķos un Lubāna ezerā. Dalībniekiem bija iespēja laivot ar divvietīgiem kajakiem un SUP dēļiem, kas nenoliedzami visos raisīja lielu interesi un aizrautību. Noslēgumā jaunieši baudīja uz ugunsкура pašu vārīto zivju zupu. "Interesanta bija Aigara Andersona orientēšanās trasīte, par ko bērni nopelnīja garšīgas saldās balviņas. Šajā pasākumā piedalījās arī Rugāju novada Eglaines pamatskolas bērni ar skolotāju Aiju Plušu. Diemžēl viņiem bija izdevība būt kopā ar mums tikai Tēva dienas orientēšanās sacensībās Rugājos, jo turpmāk visu 'diktēja' Covid-19 pandēmija," nopūšas orientēšanās pulciņa skolotāja.

Skolēni dodas kontrolpunktu medībās

Orientēšanās seriālus "Latgale Open" rugājiēši varēja īstenot tikai šogad jūnijā. "Mēs sekojam līdzī ārkārtas situācijai valstī. Orientēšanās naktī Rugājos, kas notika par godu Lāčplēša dienai, ņemot vērā ārkārtējo situāciju valstī un epidemioloģiskos nosacījumus, drikstēja piedalīties tikai 5. un 6.klašu skolēni. Arī aktivitātē "Drosmīgie Lāčplēši" kontrolpunktu medības uzsāka 6.klases sportisti, bet vēlāk naksnīgajā piedzīvojumā devās 5.klases skolēni," pastāsta Līga. Viņa pauž prieku, ka Aigara vadībā skolēni varēja apgūt mobilo tehnoloģiju un lietotņu izmantošanas ārpustelpu pasākumu vadīšanai gan teorētiski, gan praktiski, pielietojot tās Rugāju novada vidusskolas un Rugāju parka teritorijā. Laika apstākļi dalībniekus nelutināja – lija lietus. Tomēr visi čakli mācījās izmantot mobilās tehnoloģijas.

*Turpinājums 8.lpp.

Audzina jauno paaudzi

Vilinošais izaicinājums Rugāju jauniešiem

Mācās izmantot GPS sporta lietotnes

No 19. februāra līdz 4. martam norisinājās Latvijas skolu "Ziemas festivāls 2021", kurā piedalījās 108 Latvijas skolas un pārstāvēja 1650 skolēni, sadalot vairāk nekā 200 medaļu komplektus. Divu nedēļu garumā skolēni attālināti sacentās distanču un kalnu slēpošanā, snobbordā, skriešanā un iešanā, rezultātus fiksējot ar pašu mobilajiem telefoniem un izmantojot GPS sporta lietotnes. Medaļu ieguvējus noteica pēc festivāla laikā visvairāk veiktajiem kilometriem visos sporta veidos kopā katrā skolā, absolūtajā un skolu kopvērtējumā. Izturīgākie Rugāju novada vidusskolas skolēni bija: Karīna Trimalniece, kura pieveica - 191,84 km, Marta Kočāne - 127,47 km, Kārlis Rakstiņš - 113,78 km.

"xRace Rugājos" pilnveido iemaņas

7. jūnijā komandas (pa 2 dalībnieki) startēja "xRace Rugājos". Vajadzēja pārvietoties ar laivu, kājām un visbeidzot ar velosipēdu vai skrejriteni, veicot noteiktu distanci: orientējoties visi meklēja kontrolpunktus. "Šis bija pirmais šāda veida piedzīvojums. Tā bija iespēja pilnveidot prasmi strādāt komandā, risināt problēmas, veicināt pārliecību par sevi un celt pašvērtējumu. Protams, neizpalika garšīgā, pašu vāritā zupa, kā arī balvas uzvarētājiem," prieku neslēpj Līga Sprīnģe.

Zīmē kartes un plāno distances

Jaunatnes iniciatīvas "Vilinošais izaicinājums Rugāju jauniešiem!" noslēdzās 31. jūlijā. Orientieristu pulciņa vadītāja ir gandarīta, ka skolēniem bija iespēja apgūt pieredzi orientēšanās pasākumos, baudīt kopā būšanu. Aktivitātēs jaunieši apguva fizisko sagatavotību un prasmi darboties komandā, kas viņiem dod dzīvei nepieciešamo rādījumu, prasmes rīkoties nestandarta situācijās, saglabāt mieru, lai neapjuktu neparedzētos apstākļos. "Man pašai nācās gan zīmēt kartes, gan plānot kontrolpunktus un izvietot tos dabā. Paldies Aigaram par orientēšanās aprikojumiem - tā mēs turpinājām apgūt prasmes pašiem plānot un pat organizēt sacensības. Skolēni izrādīja ļoti lielu interesi gan par karšu zīmēšanu, gan sportistu rezultātu nolasišanu un citiem ar tehnoloģijām saistītiem uzdevumiem," stāsta Līga.

Trasīti izskriet lūdz pat saimnieki

Līga ar saviem skolēniem izmēģina trasītes arī ārpus sava novada un skolas. "Tā kā Latvijā nenotika "Kāpa 2021", sarīkojām to paši. Vienā dienā devāmies uz Zero veikparku Lielosloku ezerā, kas atrodas Alūksnes novada Ilzenes pagastā. Tā kā mūsu izvietotie kontrolpunkti nevienu netraucēja, tad vispirms skolēni pieveica orientēšanās distanci, tad ieturēja maltīti un šo pasākumu noslēdza ar ūdenspriekiem. Izmēģinājām kabeli gan bez, gan ar veikdēli. Otrā diena turpinājās Alūksnes Pilssalā. Tur kontrolpunktu meklēšana bija īpaši interesanta - ar 6-vietīgiem velosipēdiem dalībnieki devās 'dārgumu medībās'. Pēc trakā brauciena skolēnus atvēsināja pelde Alūksnes ezerā un izbrauciens ar diviem 4-vietīgiem katamarāniem. Kā balvu par orientēšanos katrs dalībnieki saņēma 2 kg zemeņu, ko paši salasīja Igaunīšu zemeņu laukos. Savukārt trešajā dienā mēs devāmies uz Stāmerienu, uz "Lāčausi", kur mūs gaidīja SUPi un katamarāns. Pēc aktīvās atpūtas devāmies orientēšanās distancē pa Vecstāmerienu. Arī "Lāčaus" saimnieki lūdza atļauju izskriet mūsu trasīti, kas apliecina, cik mums bija interesanti. Neizpalika arī ekskursija uz Valmieras piedzīvojumu parku ar pastaigu pa taku kokos," emocionāli atpūtu ar sacensībām prata izplānot skolotāja.

Līga vēlas nosaukt aktīvākos orientieristus, kuri ir piedalījušies visās aktivitātēs, un tie ir Raitis Sīlis un Evelīna Briede. Tāpat atzinīgus vārdus pelnījuši Andris Anckins, Kārlis Anckins, Tomass Andersons, Dairis Stivriņš, Samanta Sproģe, Karīna Trimalniece, Margīta Trepša, Dinija Čemme, Anda Cepurniece un noteikti Markuss Aleksandrovs. "Ar Dārtu Stivriņu un Samantu Kukurāni esam daudz kilometrus noskrējušas un saņēmušas gan medaļas, gan kausus. Dārta nu jau studē medicīnu, bet Samantai priekšā vēl 12.klase. Ceru, ka tikpat veiksmīgi un ilgi kopīgi mērošu daudz, daudz kilometru arī jaunajā mācību gadā ar nu jau 6.klasi," saka Līga Sprīnģe.

* Par publikāciju "Par mani, draudziņ, nebēdā" saturu atbild SIA "Balvu Vaduguns".

Orientēšanās seriāla "Latgale Open" laikā. Rugājieši tajā šogad varēja piedalīties tikai jūnijā.

Kontrolpunktu medībās - ar laivām. Dalībniekiem "xRace Rugājos" kontrolpunktus vajadzēja meklēt arī, braucot laivās.

Praktiskās mācības. Tās šoreiz notika pie Rugāju vidusskolas un pulcēja daudz interesentu.

Cik piesārņoti ir Latvijas meži?

LĪGA CEPURNIECE, orientēties sākusi Rīgas Sporta pili sporta tūrisma pulciņā jau 4. klasē, ar maziem pārtraukumiem joprojām turpina piedalīties sacensībās.

-Šobrīd vairāk iznāk skriet Balvu puses mežos, tāpēc domāju, ka pie mums tie vēl ir diezgan tīri - Latgales meži nav stipri piesārņoti. To gan nevar teikt par ceļa malām, kur var ieraudzīt daudz plastmasas un stikla atkritumu. Taču man nav gadījies paklupt uz meža atstātām lietām. Vienīgi liekas, ka izcirtumu parādās vairāk nekā agrāk.

IVARS ZARIŅŠ, skrien 70-gadnieku grupā, bet ar orientēšanos nodarbojas jau kopš 1964. gada. Mācījies Rīgas 41.vidusskolā, šobrīd dzīvo Lazdukalna pagastā. Pirmos soļus tūrisma tehnikā un orientēšanās sportā iemācījusi ģeogrāfijas skolotāja Rubene. Daudz startējis Karpatos, Saratovā un citviet bijušajā Padomju Savienībā. Nopelnītas daudzas medaļas un kausi.

-Man nav gadījies uzskriet kādai izgāztuvei, bet domāju, ka daudz piesārņotāki meži ir Pierīgā nekā Latgalē. Tajos mežos, kur Latvijā man ir iznācis skriet, atkritumus gadās ieraudzīt, bet reti. Meža takās biežāk iznāk satikties ar stīnām, čūskām. Reiz nakts orientēšanās laikā skrienu, un priekšā četri spīdīgi acu pāri. Tās bija stīmas. Grūti skriet pa izcirtumiem, un tādu rodas arvien vairāk, traucē arī meža tīrīšanas un retināšanas laikā zemē atstātie krūmi un koki.

JURIS BAIKOVŠ, orientierists ar vairāk nekā 40 gadu pieredzi, skrien jau kopš skolas gadiem.

-Prieks, ka Latvijas Valsts meži rūpējas par saviem īpašumiem, izliekot atkritumu konteinerus un sakopjot atpūtas vietas, gribas tikai, lai atpūtnieki paši vairāk domā par mežu tīrību. Esmu ievērojis, ka vietām ir piesārņots, bet man skrienot nav gadījies trāpīt kādā izgāztuvē, ja nu reizēm sastapt kādu meža atstātu mantu, bet es vairāk koncentrējos uz karti un kompasu.

Laikraksta "Vaduguns" kolektīvs 5 ielikumos isteno projektu "Par mani, draudziņ, nebēdā", kurā sabiedriski nozīmīgu publikāciju sērijā atspoguļos latgaliešu uzņēmību, saliedējot sabiedrību dažādās jomās: veicinot lokālpatriotismu un sabiedrības saliedētību, mātes valodas saglabāšanu, vides un veselības mīļdarbību, arodprasmju nodošanu nākamajām paaudzēm, ekonomiski stiprinot dzimto pusi, turklāt uzklusot ekspertu viedokļus, ko var darīt labāk, profesionālāk.

"Mediju atbalsta fonda ieguldījums no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem"

MAF
Mediju atbalsta fonds

Sagatavoja Z.Logina, foto - L.Sprīnģe

Meklējam atbildi

Vai tas ir likumīgi?

Redakcijā vērsās lasītājs, kuru izbrīnījis Balvu veikala "Valdis" pirkuma čekā ierakstītā piezīme "Nopirktās preces nemainām un atpakaļ nepieņemam!": "Vai tad tas ir likumīgi, jo zinu, ka parasti divu nedēļu laikā citos veikalos precī var samainīt vai atdot atpakaļ."

Patērētāju tiesību aizsardzības centra Patērētāju atbalsta, sabiedrības informēšanas un komunikāciju daļas vecākā eksperte Santa Zarāne skaidro:

"Patērētāju tiesību aizsardzības likums paredz, ka patērētājam ir tiesības 14 dienu laikā atteikties no precēm, kas iegādātas, noslēdzot līgumu ārpus pastāvīgās saimnieciskās vai profesionālās darbības vietas (distances līgumi, kas slēgti pa telefonu vai internetā vidē). Iegādājoties preces veikalā klātienē, patērētājam nav atteikuma tiesību, tādēļ uz čeka norādītā informācija par to, ka veikals preces atpakaļ nepieņem un nemaina, nav nepatiesa. Veikali šādu pakalpojumu patērētājiem var piedāvāt, ja vēlas.

Savukārt, atteikšanās no preces ir iespējama, ja tai konstatē neatbilstību līguma noteikumiem.

Precēm ir:

□ jāpiemīt īpašībām un izpildījumam, kāds parasti piemīt tāda paša veida precēm (pienācīga kvalitāte), un kādu patērētājs var pamatotī sagaidīt. Ņem vērā preces raksturu un paziņojumus par preču īpašībām, kā arī preces cenu;

□ jāatbilst drošuma prasībām;

□ jāatbilst to marķējumā vai reklāmā sniegtajai informācijai, kā arī sniegtajam aprakstam (arī pārdevēja mutiski sniegtajam aprakstam);

□ jābūt derīgam mērķim, kam šāda veida preces parasti izmanto, kā arī jebkuram mērķim, kuram patērētājs precī izvēlējis un par to informējis pārdevēju.

S.Zarāne atgādina, ka patērētājs ir tiesīgs pieteikt prasījumu par

preces vai pakalpojuma neatbilstību divu gadu laikā no dienas, kad pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs nodevis, bet patērētājs pieņēmis attiecīgu preci/lietu. Vai arī, ja precei dota garantija, – visā garantijā norādītajā termiņā. "Garantijas termiņš nedrīkstētu būt īsāks par diviem gadiem. Izņemot gadījumus, ja īsākā termiņā tiek solīti citi patērētājam būtiski labumi, vai arī kādai detaļai raksturīga ātrāka nolietošānās. Garantija nevar saīsināt likumīgo prasījuma pieteikšanās termiņu. Prasījums jāiesniedz divu mēnešu laikā no dienas, kad patērētājs atklājis neatbilstību," skaidro S.Zarāne.

VAI ZINĀJĀT?

Ja iegādātā prece izrādās neatbilstoša, patērētājam ir tiesības pieprasīt:

◆ Lai bez atlīdzības (tajā skaitā bez preces nosūtīšanas, darba, materiālu un citu izmaksu atlīdzināšanas) un saprātīgā termiņā novērs preces neatbilstību vai apmaina precī, izņemot, ja tas nav iespējams vai ir nesamērīgi. Jāņem vērā arī preces raksturs, kā arī paredzamais tās lietošanas nolūks.

◆ Ja neatbilstību novēršanu nepaveic saprātīgā termiņā vai neapmaina precī, neradot neērtības, patērētājam ir tiesības uz: cenas attiecīgu samazinājumu vai līguma atcelšanu un naudas atmaksu (izņemot, ja neatbilstība ir maznozīmīga un nevar būtiski ietekmēt iespējas precī izmantot).

◆ Ja saņemts neatbilstošs pakalpojums, patērētājs vispirms ir tiesīgs pieprasīt, lai bez atlīdzības novērs neatbilstību. Ja tas nav iespējams, patērētājam ir tiesības uz attiecīgu cenas samazinājumu vai naudas atmaksu. (Var tikt ņemts vērā labums, ko patērētājs guvis, izmantojot pakalpojumu, un par ko līgumslēdzējas puses ir vienojušās).

Veikala čeks. Lasītāju izbrīnīja uzraksts čeka apakšā. Tomēr Patērētāju tiesību aizsardzības centra speciāliste skaidro, ka tas nav nelikumīgi.

Nometne

Jaunsargi pilnveido praktiskās iemaņas

No 23. jūlija līdz 2. augustam poligonā "Lāčusils", Alūksnes novadā notika Jaunsardzes centra organizētā valsts aizsardzības mācības nometne 11.klašu audzēkņiem, kurā piedalījās 43 skolēni, kas vecāki par 17 gadiem. Nometnē piedalījās arī četri jaunieši no Balvu novada – divi puisi un divas meitenes.

Nometnes dalībniekiem bija iespēja pilnveidot dažādas praktiskas iemaņas, piemēram, lauka kaujas, šaušanas un orientēšanās iemaņas, kā arī piedalīties ierindas mācības nodarbībās un nostiprināt pirmās palīdzības sniegšanas prasmes.

Katru vakaru, ievērojot valstī noteiktos Covid-19 ierobežojumus, notika izglītojošas aktivitātes, kuru mērķis bija padziļināt zināšanas par Latvijas vēsturi, kā arī attīstīt jauniešu līdera īpašības, pildot dažādus uzdevumus grupās.

25.jūlijā nometnē viesojās un sevi prezentēja dažādas Nacionālo bruņoto spēku vienības. Tādējādi skolēniem bija iespēja izzināt karjeras iespējas aizsardzības nozarē.

Valsts aizsardzības mācības priekšmets sastāv no četrām mācību jomām, kas ir patriotiskā audzināšana, valsts un lokālā vēsture, dzīves skola un militārā joma. Galvenais šī mācību priekšmeta izvirzītais mērķis ir veicināt pilsonisko apziņu un patriotismu, kā arī sniegt iespēju apgūt militārās pamatiemaņas un prasmes, veidojot pilsoniski atbildīgus un Latvijai lojālus pilsoņus, kas ir vitāli svarīgi visaptverošas valsts aizsardzības kontekstā.

Šobrīd valsts aizsardzības mācība tiek īstenota 68 Latvijas skolās un to apgūst aptuveni 1900 skolēnu. Sākot ar 2024. gadu, valsts aizsardzības mācību plānots ieviest visās valsts vidējās izglītības iestādēs 10. un 11. klasēs kā obligātu mācību priekšmetu.

Topošie dzimtenes aizstāvji. Vairāku dienu laikā jaunieši nostiprināja lauka kaujas, šaušanas un orientēšanās iemaņas, kā arī piedalījās ierindas mācības nodarbībās un uzlaboja pirmās palīdzības sniegšanas prasmes.

Valsts policija informē

Dodoties mežā, parūpējies par savu drošību!

Pēdējā laikā arvien biežāk Valsts policija saņem informāciju, ka sēņotāji un ogotāji apmaldās mežā, un ar grūtībām atrod izeju no meža masīva. Šādos gadījumos tiek piesaistīta Valsts policija un nepieciešamības gadījumā – Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests un Zemessardze.

Valsts policija ziņo, ka jūlijā dažu dienu laikā Latgalē apmaldījās un nespēja patstāvīgi atrast izeju no meža vairāki iedzīvotāji.

18.jūlijā Valsts policijas Balvu iecirknis saņēma informāciju no kāda iedzīvotāja, ka Balvu novadā, iespējams, ir apmaldījusies 1956.gadā dzimusi sieviete, kura pēdējo reizi redzēta iepriekšējā dienā, ieejot mežā, taču tā arī nebija atgriezies nakšņošanai savā dzīvesvietā. Likumsargi

nekavējoties izbrauca uz notikuma vietu, lai kopā ar citiem dienestiem uzsāktu nepieciešamos meklēšanas pasākumus.

Šādos gadījumos ir ļoti svarīga cieša dienestu sadarbība, lai maksimāli ātri un efektīvi, izmantojot katram pieejamos resursus, izglābtu pazudušo cilvēku. Šoreiz sievietes glābšanai piesaistīja Valsts robežsardzes helikopteru, Valsts robežsardzes un Valsts policijas kinologus ar dienesta suņiem. Būtisku atbalstu sniedza iedzīvotāji, kuri nebija vienaldzīgi. Plašu meklēšanas pasākumu rezultātā, sievieti atrada, nogādāja drošībā un pēc tam nodeva mediķu aprūpē.

Valsts policija vēlas pateikties iedzīvotājam, kurš ar savu traktortehniku palīdzēja mežā iesprūdušam dienesta transportlīdzeklim, kā arī vīrietim, kurš mežā pamanīja apmaldījušos sievieti un nekavējoties ziņoja likumsargiem par viņas atrašanās vietu.

Lappusi sagatavoja I.Tušinska

Būs vai nebūs?

* Sākums 4.lpp.

Mums nav šaubu, ka plānoto summu investēsīm. Bažas ir par termiņu, kas ir pārāk īss. Sākotnēji programmas īstenošanai bija paredzēti četri gadi, mums atlikuši divi vai pat pusotrs. Tas, protams, rada riskus. Nav šaubu, ka radīsim darbavietas. Arī summu investēsīm. Jautājums ir par laiku. Neviens pašvaldība nav paredzējusi līgumsodu. Aicinājums no mūsu puses ir neparedzēt līgumsodu, jo to nedara neviens cita pašvaldība Latvijā. Vēl viena nianse ir par apbūves tiesībām. Mums to nav, bet tai pat laikā jāuzliek kalts un katlu māja. Skaidrs, ka parādās tiesiskie riski un sekas. Lūdzam izprast situāciju.”

Ko paredz līgums?

Nekustamā īpašuma nomas līgumā atrunāts, ka zemes vienības daļas 23560 m² platībā ietilpst:

Ražošanas ēka Nr.1 – 600 m² platībā.

Ražošanas ēka Nr.2 – 672 m² platībā.

Noliktavas ēka Nr.3.1. – 1000 m² platībā.

Noliktavas ēka Nr.3.2. – 1000 m² platībā.

Noliktavas ēka Nr.3.3. – 1000 m² platībā.

Ko iegūs novads?

SIA “Balvi Wood” apņemas nodrošināt kurināmās koksnes produktu ražošanu, izveidojot ne mazāk kā četrdesmit piecas darbavietas, un ieguldīt ne finanšu investīcijas pašu nemateriālajos ieguldījumos un pamatlīdzekļos vismaz divu miljonu deviņi simti tūkstošu eiro apmērā.

Meklē kompromisu. Vēl pirms līguma noslēgšanas Balvu novada domes vadītājs Sergejs Maksimovs, SIA “Balvi Wood” valdes priekšsēdētājs Klāvs Olšteins un deputāts Aldis Bukšs vienojās, ka kompromisi tiks atrasti.

Balvu novada domē

29.jūlija ārkārtas sēdes lēmumi Ņems ilgtermiņa aizņēmumu

Nolēma ņemt ilgtermiņa aizņēmumus 2021.gadā no Valsts kases ar noteikto gada procentu likmi projekta “Viļakas novada ielu un autoceļu remontdarbi” realizācijai EUR 129 565,87 ar atmaksas termiņu divdesmit gadi, nodrošināt finansējumu 15%, t.i. EUR 22 864,57 no kopējām investīciju projekta izmaksām no Balvu novada pašvaldības 2021.gada budžeta. Aizņēmumu pamatsummas atmaksu sāks veikt no 2022.gada marta mēneša.

Izsludinās pieteikšanās termiņu

Nolēma izveidot Balvu novada Vēlēšanu komisiju septiņu locekļu sastāvā. Tāpat nolēma izsludināt Balvu novada Vēlēšanu komisijas locekļu kandidātu pieteikšanās termiņu no 2021.gada 10.augusta līdz 2021.gada 31.augustam.

Deleģē pienākumus

Deleģēja Balvu Sporta skolas lietvedei Mārai Zelčai Balvu Sporta skolas direktores Ludmilas Beļikovas prombūtnes laikā veikt Balvu Sporta skolas direktora pienākumus, kas saistās ar līgumu slēgšanu, administratīvo aktu sagatavošanu un izdošanu, uzraudzības, kontroles, izziņas vai sodīšanas funkciju izpildi, attiecībā uz Agritu Anču Balvu Sporta skolas organizētās sporta nometnes “Sporto ar prieku” ietvaros.

Rikos izsoli

Nolēma rīkot Balvu novada pašvaldības nekustamā īpašuma “Mežaine” Krišjāņu pagastā nedzīvojamās ēkas – noliktavas daļu un tām pieguļošo teritoriju nomas tiesību mutisko izsoli ar augšupēju soli.

Apstiprina nolikumus

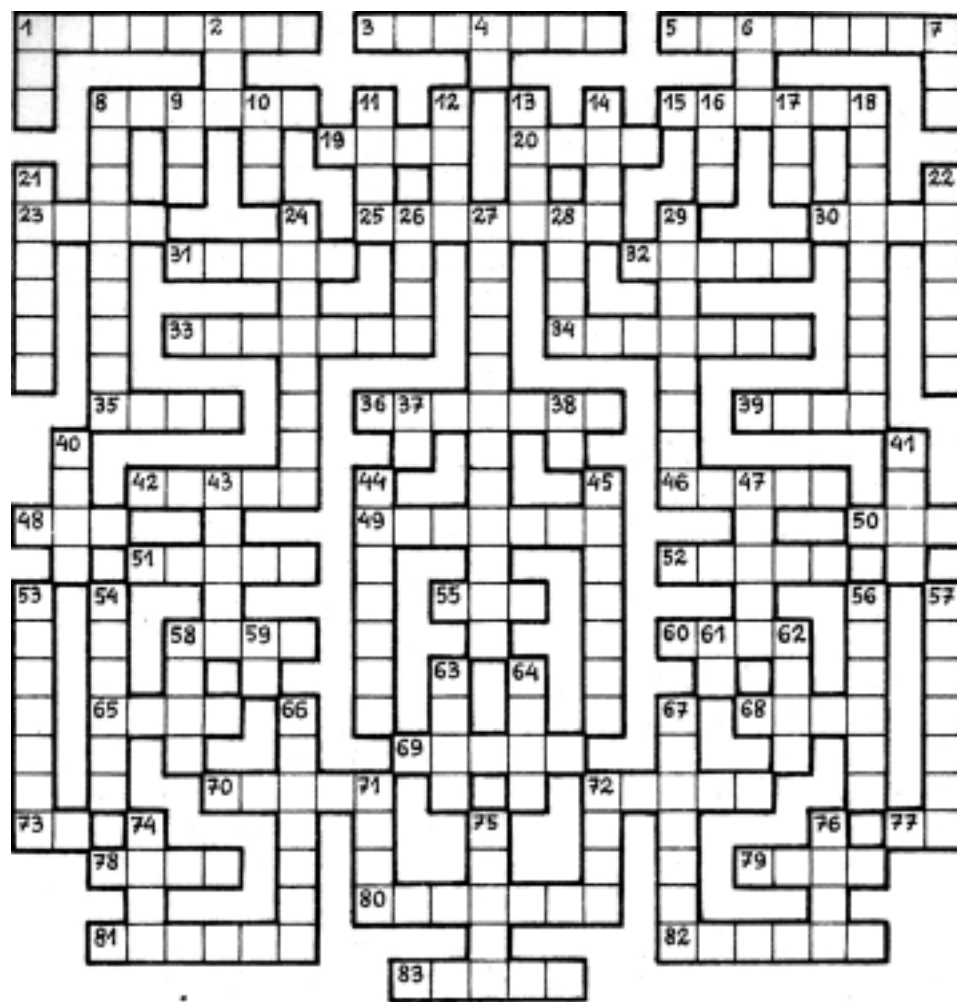
Izdarija grozījumus Balvu novada Dzimtsarakstu nodaļas nolikumā, kā arī apstiprināja Administratīvās komisijas nolikumu.

Krustvārdu mīkla

Krustvārdu mīklu risinātāji, kuri pareizi atrisinājuši mīklu, ik mēnesi pretendē uz pārsteiguma balvu. Atbildes gaidām līdz 25.augustam.

8.kārta

Sastādīja G.Gruziņa

Jūlija mīklu

atrisināja: I.Svilāne (Lazdukalns), D.Zelča (Krišjāņu pagasts), I.Homko (Medņeva), Z.Pulča, J.Pošeika (Balvi), A.Mičule (Tilža).

Par jūlija krustvārdu mīklas atrisināšanu balvu saņēma **ZITA PULČA** no Balviem. Pēc balvas griezties redakcijā.

Mīklu sērija

“Pagasti – 15”

Horizontāli: 1. Ciems Verēmu p., kurā atrodas L.Rancānes Makašānu Amatu vidusskola. 3. Ciems Vērgales p., kurā atrodas valsts nozīmes arhitektūras piemineklis luterāņu baznīca ar žogu. 5. Ķirurgs, medicīnas vēsturnieks, profesors, dzimis 1896.gadā tagadējā Viesītē. 8. Ciems Vestienas p. 15. Pirmais Latvijas Valsts prezidents, dzimis 1859.gadā Liel-sesavas p. (tagad – Viesturu p.). 19. Ciems Viļānu p. 20. Dižkoks (koku suga) Vietalvas p. – 3,97 m. 23.

Dvaša. 25. Abrenes apriņķa vecākais, Latviešu nacionālās padomes Lielbritānijā vadītājs, dzimis 1914.gadā Balvu p. (tagad – Viksnas p.) “Aizezerē”; viņa tēvs bija Viksnas p. vecākais, brālis – Balvu luterāņu draudzes mācītājs. 30. Sieviešu vārds, šajā dienā svin Saimnieču dienu. 31. Valsts nozīmes arheoloģijas piemineklis Viļānu p. - ... viduslaiku kapsēta. 32. Purvs Vecumnieku p. 33. Latgales Partizānu pulka bataljona komandiera J.Kokoreviča (arī Kanarevičs) dzimtas mājas Vecumu p. (agrāk – Viļakas p.). 34. Ciems Verēmu p. tāda paša nosaukuma ezera ar dabas parku krastā, ciemā atrodas valsts nozīmes arhitektūras piemineklis – muiža. 35. Ciems Viesturu p. robežpagastā – Salgales p. 36. Ciems Vietalvas p., šī p. nosaukums 1925.-1949.g. 39. Aktieris, režisors, kinorežisors, dzimis 1906.gadā Vestienas p. “Rēzēnos”. 42. Kurā p. atrodas ciems Podvinka? 46. Upe Viesturu p. 48. Putnkopības produkts. 49. Ciems Viksnas p. 50. Izsauksmes vārds. 51. Alus darītava. 52. Ciems Vircavas p. 55. Nominatīva jautājums. 58. Rakstnieks, dzimis 1922.gadā Vilces p. “Ruņģos”. 60. Plēst. 65. Sena kulta vieta Vidrižu p. - ... dobumakmens. 68. Veiklas, žiglas. 69. Dzelzceļa stacija Vīpes p., līnijā Rīga-Daugavpils. 70. Valsts nozīmes arheoloģijas piemineklis Verēmu p. - ... senkapī. 72. Kura p. agrākais nosaukums bija Jaunpagasts? 73. Nots. 77. Pirmais latviešu kartogrāfs, karšu izdevējs, etnogrāfs (iniciāļi), dzimis 1861.gadā Remtes-Viesatu p. (tagad – Viesatu p.) “Ķuņķurkalējos”. 78. Ciems Višķu p. 79. Vilpulkas p. robežpagasts (p. centrs). 80. Baumaņu Kārļa dzimtas mājas Viļķenes p., netālu no kurām atrodas tēlnieka V.Titāna veidotais piemineklis Latvijas Valsts himnas autoram. 81. Klintis Gaujas krastos Virešu dabas lieguma teritorijā. 82. Laikraksti. 83. Kas 1935.gadā tika iegādāts Višķu Svētā Jāņa Kristītāja Romas katoļu baznīcai?

Vertikāli: 1. Pārvietoties kājām. 2. Asinssūcējs kukainis. 4. Nots. 6. Strādā ar lāpstu. 7. Norādāmais vietniekvārds. 8. Ciems Verēmu p. 9. Baumaņu Kārļa literārais pseidonīms. 10. Plūst. 11. Ciems Vecumu p. 12. Upe, Gaujas pieteka, kas, iespējams, devusi nosaukumu ciemam un pagastam. 13. Purvs Viesītes p. 14. Ciems Viksnas p. robežpagastā – Susāju p. 16. Upe Vidrižu p. 17. Nots. 18. Viens no Viesītes vēsturiskajiem nosaukumiem. 21. Apdzīvota vieta, vēsturiskos dokumentos minēta jau 1202.gadā, vēlāk – muiža, tagad – ciems Vestienas p. 22. Arheoloģe, seno apģērpu pētniece, rekonstruktorē, dzimusi 1921.gadā Veselavas p. “Mežgaiļos”. 24. Mākslinieks, scenogrāfs, dzimis 1897.gadā Kroņvirvas p. (tagad – Vircavas p.). 26. Ciems Vijciema p. 27. Valsts nozīmes

arhitektūras piemineklis Vircavas p. - ... muižas apbūve. 28. Upe Vecumu p. (viens no nosaukumu variantiem). 29. Vēsturiska muiža, arī pagasts tagadējā Virgas p. 37. Nots. 38. Nolieguma partikula. 40. Pārpojota vācbaltu muižnieku dzimta, kurai līdz 1920.gadam piederēja Višķu muiža. 41. Ezers Virbu p. 43. Ūdenskrātuve Virgas p. 44. Kurā p. 15.-17.gs. esot atradusies tagadējā Veselavas p. teritorijā? 45. Upe Vilpulkas p. (viens no nosaukumu variantiem). 47. Vēsturiska muiža Vilpulkas p. 53. Tūrisma un dabas objekts ar deviņiem dziednieciskiem avotiem Vītiņu p. – Karaļavoti jeb ... avoti. 54. Liepājas reālgimnāzijas un Rīgas 1.valsts ģimnāzijas dibinātājs, LU profesors, 1933.-1940.g. Latvijas Republikas sūtnis vairākās Eiropas valstīs, dzimis 1887.gadā Vecumniekos. 56. Kurā rajonā (rajona centrs) atradās Vecumnieku p. un Viesturu p.? 57. Zemnieku sēta, valsts nozīmes arhitektūras un kultūras piemineklis Vijciema p., kurā 1973.gadā uzņēma mākslas filmu “Pūt, vējiņi!” 58. Ezers Vīpes p. 59. Nots. 61. Izsauksmes vārds. 62. Valsts nozīmes arheoloģijas piemineklis Vērgales p. - ... pilskalns. 63. Vilpulkas p. robežpagasts. 64. Upe Viesatu p. 66. Kurā p. atrodas valsts nozīmes arhitektūras piemineklis Bīriņu pils? 67. Upe Virgas p. 71. Vītiņu p. robežpagasts (p. centrs). 72. Ciems Virbu p. robežpagastā – Abavas p. 74. Dramaturga M.Zīverta luga (1944.g.), kuru pats autors iestudēja Stokholmas Latviešu teātri. 75. Kādreizējā muiža, tagad ciems Virešu p., kurā dzīvojuši dramaturgs A.Vilks, rakstniece I.Kaija, rakstnieks un teologs A.Niedra (strādādams muižā par skolotāju, sarakstījis dzejoli “Gaujas malā”). 76. Upe Vīpes p.

Jūlija mīklas (Pagasti - 14) atrisinājums

Horizontāli: 1.Gauja. 4. Pirts. 5. Autīnes. 7. Vārkava. 8. Vārme. 10. Ērtāk. 13. Ievas. 17. Krīvi. 19. Nes. 20. Valgundes. 21. Priedulas. 23. Codes. 24. Gaiļa. 26. Sliepi. 28. Ilmājas. 30. Vecates. 32. Sol. 33. Smani. 35. Tas. 37. Ludze. 38. Oga. 39. Iģene. 44. Nē. 45. Ota. 46. Ārā. 47. UK. 50. Vuškulovas. 54. Agras. 56. Veļķu. 58. Ieva. 59. Veclaicenes. 62. Bīne. 66. Kadiķis. 67. Vilciņi. 68. Upe. 69. Abi.

Vertikāli: 2. Rīga. 3. Skar. 6. S.B. (Silvija Brice). 7. VR (Valsts Robežsardze). 8. Vāguļu. 9. Meža. 11. Roja. 12. Kokari. 14. Vāne. 15. Sietus. 16. Vecpiebalga. 17. Kāravu. 18. Īles. 20. Vectilžas. 22. Skapstoti. 25. Balodis. 27. Pelieča. 29. Mēs. 31. Tur. 32. Skrandas. 33. Si. 34. Ir. 36. Sloskāns. 40. Atara. 41. Auška. 42. Stoķu. 43. Briģu. 48. Rainis. 49. Zūru. 51. Ušāni. 52. Žaļu. 53. Valles. 55. Stepī. 56. Viesi. 57. Pūņu. 60. Ape. 61. CVK. 63. Hāni. 64. Ai. 65. P.C. (Pēteris Cimdiņš).

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Laika zīmes

Kāds varētu būt augusts?

Augusts ir labības, sīpolu, ķiploku vākšanas un ziemāju sējas laiks. Viršu mēnesis smaržo pēc āboliem, sēnēm un medus. Laiks, kad nogatavojas pirmie āboli, kazenes un meža rieksti. Meža staipekņiem veidojas sporas, kartupeļiem vist laksti un zalkšu mātiņe dēj olas. Rudzu mēnesi zemniekam trīs darbi: pļaut, art un sēt. Ticējums vēsta: lai arī augustā saulīte silda, ūdens tik un tā atdziest. Ja līdz pusdienai vēl vasara, tad dienas otrajā pusē jau rudens. Tautas gudrība vēsta: ja pirmās augusta dienas karstas, tad būs auksta un gara ziema. Ja augusts silts, tad oktobris vējains. Šo teicienu var paturēt prātā, jo Viršu mēnesis rādās būt drusciņ siltāks kā parasti. Aizejošā vasarīgi siltā un nereti karstā jūlija elpu brīžiem sajūtīsim arī augustā.

Atbilstoši februārim un vērojumiem dabā, tad temperatūru ziņā augusts būs tuvu vidējam, bet ar novirzi uz siltāku. Nokrišņi tuvu normai, bet sadalījums, tāpat kā iepriekšējos vasaras mēnešos, nevienmērīgs. Laikā līdz Vasaras Mārai (15.augusts) silts, bet ap Uguns dienu (10.augusts) dažviet

temperatūra var paaugstināties līdz +28 un vairāk grādiem. Šajā laikā nokrišņi lielākoties īslaicīgi, bet reizēm stipri un iespējami arī pērkonā negaisi.

Mēneša vidū laikapstākļi nepastāvīgi. Siltākas dienas mīsies ar vēsākām un vairāk vējainu dienu. Sēņu lietutiņam var sekot pērkonā negaisi lietusgāzes ar brāzmainu vēju. Temperatūras šajā laikā svārstīgas, no +17 līdz +25°C. Mēneša otrajā pusē, laikā pirms Bērtuļa (24.augusts), pārsvarā saulains un sauss. Temperatūra ap +20, +25°C. Ap Linu dienu (25.augusts) biežāk īslaicīgi lietus, vairāk mākoņu un temperatūra dienas laikā robežās no +15 līdz +22 °C. Augusta beigās, dilstošā mēnesī, nokrišņu mazāk, vairāk saulainu dienu un temperatūra dienas laikā ap +18,+23°C. Naktis kļūs dzestrākas, un vienā otrā naktī temperatūra var nokrist līdz +3 un zemāk grādiem.

Augusts ir viršu un riekstu mēnesis. Jāvēro virši. Ja zied vairāk no galotnes - rudenī sals nāks lēnāk, bet būs stiprāks. Tāpat lazdas. Ja daudz riekstu - ziemā sākumā būs daudz sniega.

Bagātu rudeni vēlot, VILIS BUKŠS

Skaistam dārzam

Lakstveida peonijas stādīšana un kopšana - minimālās prasības

Lai sekmīgi augtu un ziedētu peonijas, tām nepieciešama labi strukturēta, gaisa caurlaidīga un ar barības vielām bagāta augsne - saulains, valdošo vēju aizsargāts un viegli noēnots pēcpusdienas stundās nogabals.

Piemērotākās ir vidēji smagas smilšmāla augsnes ar pietiekamu 2-3% organisko vielu saturu, bet nepārāk caurlaidīgu augsnes apakškārtu. Vidēji smagās vai vieglās augsnēs peoniju nokrāsas būs spilgtākas nekā smagās augsnēs. Pārāk vieglas, smilšainas augsnes ir ar zemu ūdens kapacitāti, tāpēc, pirms peonijas stādīt tādās augsnēs, jāveic augsnes uzlabošana ar organisko pamatmēslojumu.

Peoniju sakņu sistēma aug gan dziļumā, gan plašumā līdz 1m, tādēļ vietu stādāmbedrēm vēlams sāk gatavot vairākus mēnešus pirms stādīšanas, to izmērs minimums 50x50x50cm (optimālais intersekcijas peoniju ilgstādījumiem 1m) ar stādīšanas attālumu starp augiem ne mazāk par 1m.

Labākais peoniju stādīšanas un pārstādīšanas laiks ir no augusta vidus līdz septembra beigām, tādējādi rudens sezonā veģetācijas beigu periodā pie asnu pamatiem parādās atjaunojošās sūcējsaknes, kas nodrošina sekmīgu pāriemošanu un tālāku augšanas ritmu pavasarī.

Peonijas stādīšanas dziļums atkarīgs no augsnes mehāniskā sastāva. *Lactiflora* un hibrīdgrupas peonijas sakņņus stāda termināli 3-5cm asni no augsnes virsmas tādā pašā novietojumā kā saknes augušas. Intersekcijas grupas peonijas saknes parasti jāstāda 45 grādu lenķī, asniem atrodoties tādā pašā dziļumā kā iepriekš auguši. Stādot peonijas jāpievērš uzmanība tam, lai augsne kopā ar sakņēm nenosēstos, tas var negatīvi ietekmēt augšanu un pumpuru parādīšanos.

Sekmīgai *Lactiflora* un hibrīdgrupas peoniju augšanai nav pieļaujama ziedēšana pirmajā gadā, lai nenovājinātu peonijas un dotu tām iespēju veidot sakņu sistēmu - peonijām laicīgi

nokniebj pumpurus. Ja ir iegādāti intersekcijas grupas peoniju stādi ar 3-5 un vairāk asniem, tad var atļaut ziedēt dažiem lielākajiem pumpuriem jau pirmajā gadā.

Peonijas ir prasīgas pēc papildmēslojuma, sākot no otrā gada veģetācijas, it sevišķi parādotes dzinumiem pavasarī un pumpurošanās fāzē. Papildmēslojumam vēlams pielietot kompleksos šķīstošos minerālmēslus ar mikrodevu piedevām. Ieteicamā NPK (slāpekļa:fosfora:kālija) attiecība ir 1:2:2 un to darīt vismaz 3 reizes augšanas periodā, ja vēlas grieztos ziedus, tad vēl papildus to darīt ziedēšanas laikā un pēc ziedu nogriešanas.

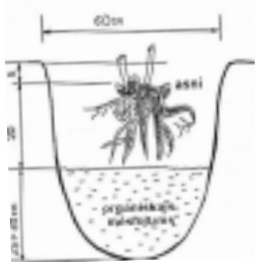
Organisko mēslojumu (kūtsmēsli, komposts, biohumuss) pielietot labāk rudenī pēc ziedkātu nogriešanas oktobrī vai kā mulčas kārtu pa augu perimetru pavasarī.

Augsnes irdināšana un nezāļu ravēšana veicina gaisa piekļūšanu sakņēm, tāpēc labāk pēc lietus vai laistīšanas 25-30 cm attālumā no peonijas un 5 cm dziļi veic irdināšanu.

Peonijām, kuras var izgāzties, nepieciešami balsti, tos izvieto pavasarī - tikko sāk augt peonijas. Karstos, sausos jūlija, augusta mēnešos nepieciešama laistīšana ar uzsilušu ūdeni bagātīgās devās. Gadījumos, kad ir mitruma pārpilnība, nepieciešams novadīt ūdenus no peonijām.

Rudenī pēc 10-15.oktobra peonijām nogriež lakstus (ziedkātus) līdz augsnei, neatstājot celmiņus.

Lakstveida peonijām segšana pa ziemu nav vajadzīga, bet ilglaicīgiem peoniju ceriem ir nepieciešama mulčēšana ar trūdu vai kompostu, jo atjaunojošie asni iezīmojās augstāk nekā parasti un var nokļūt nelabvēlīgos ziemošanas apstākļos.

Dārza darbu kalendārs augustā

P	2		Vr	9		L	16		Sk	23		Z	Dilstošs mēnesis 10.15		
O	3		D	10		J	17		St	24			31		D
T	4			11			18			25		A			
C	5			12			19		M	26					
P	6		Vz	13		Sv	20			27		Vr			
S	7			14		Sk	21		Ū	28					
Sv	8	Jauns mēnesis 16.50 Nelabvēlīga diena	L	Augošs mēnesis 18.21			22	Pilnmēnesis 15.02	Z	29		D			

-Lapu dienas -Augļu dienas -Sakņu dienas -Ziedu dienas Nelabvēlīga diena - nav ieteicami dārza darbi

* Izmantoti interneta portāli

Darbi augustā

Vasaras pēdējais mēnesis augusts var atnest dažādus laika apstākļus. Taču, neatkarīgi no laika apstākļiem, sākoties augustam, dārzā parādās vairāk rūpju gan ražu novācot, gan par jaunu ražu domājot. Līdz ar augustu sākas cikls, kad pakāpeniski sākam gatavoties ziemai un arī nākamajai sezonai.

✓ Siltā vasarā viens no galvenajiem dārza darbiem ir laistīšana. Siltā un sausā laikā dārzu noteikti reizi nedēļā vajadzētu kārtīgi saliet. Jālej ilgi un pamatīgi, un vēlams no rīta. Jālaista viss dārzs, tai skaitā arī zāliens, ja tam nav izveidota automātiskā laistīšanas sistēma, koki un krūmi, kā arī dzīvžogi. Zāliena augiem nav dziļu sakņu, tāpēc ilgstoša sausuma rezultātā tas var nodzeltēt, izkalst. Atsākoties lietum, zāliens atjaunosies, bet, protams, vairs ne tādā kvalitātē kā pirms tam.

✓ Augustā pēdējo reizi pirms ziemas apgriez dzīvžogus. Pārējiem kokiem un krūmiem izgriez vecos, slimos un nokaltušos zarus. Apgriez noziedējušās Japānas spirejas, pieformē citus košumkrūmus. Izgriez noziedējušās ziedkopas un atvases.

✓ Sakopj koku un krūmu apdobs. Ar komplekso rudens mēslojumu (kompleksais mēslojums ar samazinātu slāpekļa daudzumu vai pat bez tā (N-0-3,5) un palielinātu kālija daudzumu (K-15-20), piemēram, N:P:K-3,5:10:15) mēslo kokus, krūmus un ziemcietes. Kālijs palīdzēs augiem nobriest un sagatavoties ziemai.

✓ Labs brīdis, kad ar kritisku aci izvērtēt puķu stādījumus. Noziedējušajām ziemcietēm izgriez ziedkopas, nogriez bojātas, slimās un neglītās lapas. Izrok, sadala un pārstāda pārāk biezi saaugušos vasarā un pavasarī ziedošos ziemcietu cerus un pudurus. Apgriez lavandas, timiānu, raudeni, izopu.

✓ Domājot par nākamo vasaru, paliekošā vietā stāda divgadīgo puķu: kārščrožu, mārpuķiņu, pulksteniņu, nelķu, uzpirkstiņu, vakareņu, neaizmirstuliņu, margrietīņu un atraitniņu stādus. Stāda vai pārstāda lilijas, augustā stādāmās sīpolpuķes: krokusi, muskares, rūtainās un karaliskās fritilārijas, sniezītes, pušķinijas. Sīpolpuķes stāda trīs sīpolu dziļumā.

✓ Vasaras puķēm nogriez garākos, izstīdējušākos dzinumus, neglītās, bojātas, nodzeltējušās un slimās lapas. Visām vasaras puķēm izgriez noziedējušās ziedkopas. Puķes regulāri - vismaz reizi divās nedēļās mēslo ar papildmēslojumu vai arī laista ar vājas koncentrācijas barības šķīdumu katrā laistīšanas reizē.

✓ Vāc ziedu sēklas. Tradicionāli tiek uzskatīts, ka labākas sēklas rodas no pirmajiem ziediem, tāpēc tos neizgriez, bet ļauj tiem nobriest.

✓ Augļu dārzā ir ražas laiks. Ogas jau novāktas. Tagad laiks parūpēties par ogulājiem, sakopt tos un pabarot, lai arī nakamgad ogu būtu daudz. Ābolu, plūmju un bumbieru ražas vēl tikai gaidāmas. Tagad jāpūpējas, lai to neiznīcina sausums, slimības un kaitēkļi.

✓ Pēc ražas novākšanas ogulājiem izgriez bojātos, sausos un slimos zarus. Izravē un uzirdina apdobs, ogulāju mēslo ar rudens mēslojumu un profilaktiski miglo pret slimībām un kaitēkļiem.

✓ Veido vainagus saldajiem un skābajiem ķiršiem. Apgriežot ķiršus, atstāj celmiņus, kas ir trīs līdz piecas reizes garāki par nogrieztā zara diametru. Augļu kokiem izplēš jaunus nevajadzīgos dzinumus (ūdenszarus). Nogriez vertikāli augošos dzinumus un vadzaru un skeletzaru galotņu konkurentdzinumus.

✓ Aco dārzā augošos augļu kokus. Potēšanai izvēlas viengadīgus zarus, ko griež potēšanas laikā. Pārbauda iepriekš acotos. Ja nepieciešams, tos pārsien. Pieaugušajiem acojumiem apgriez potcelmu vai, ja potēts vainagā - zaru virs potējuma.

✓ Izgriez noražojušos aveņu dzinumus. Laista. Irdina ridstarpas, mulčē apdobs. Ja izplatījušās slimības vai kaitēkļi, miglo ar pieskares iedarbības pesticīdiem.

✓ Nogriez noražojušo zemeņu lapas. Zemeņu cerus mēslo ar komplekso mēslojumu, ar pazeminātu slāpekļa un fosfora saturu. Iepriekš sagatavotajās dobēs stāda jaunās zemes.

✓ Novāc sīpolus, ķiplokus. Liek tos žāvēties labi vēdināmās telpās.

✓ Sēj viengadīgos garšaugus, dilles, salātus, spinātus, redīsus. Ar ceru dališanu pavairo daudzgadīgos garšaugus - raudeni, timiānu, skābenes, ziemas lokus, estragonu.

✓ Augusta sākums ir laiks, kad veidojas pirmie glabāšanai paredzētie krājumi, tāpēc jau mēneša sākumā jāparūpējas, lai pagrabs ir kārtīgi iztīrīts un dezinficēts, kā arī vai visi plaukti un apcirņi ir salaboti.

Lappusi sagatavoja D.Dimitrijeva

Apsveikumi

Ja Tu par sevi, Veltiņ, uzrakstītu
Sava mūža Sarkano grāmatu -
Katrā rindā pretī starotu
Tavs bites čaklums, ticība debesīm,
Baltu lūgšanu un pilādžu spīts
80 gadu garumā.

Ar mīļiem vārdiem kā sveces liesmiņu sevī šo pasauli
sildīji, ko Dievs mums mīlot devis. Lai šī liesmiņa Tevi vēl
ilgi sildītu turpmākajos gados. Dieva svētību vēlot,
sveicam **Velu Rižiju** skaistajā dzīves jubilejā!
Kupravas katoļu draudzes Rožukroņa pulciņa
dalībnieces

Vienkārši apstājies, ikdienu ejot.

Piever acis un ieklausies -

Sadzirdi, vēji ko vējo, putnus kā spārni nes.

leelpo smaržīgo gaisu,

Pateicies Dievam par to -

Mieru un dienu šo skaisto, dzīvi kas iekrāso!

Mīļi sveicam **Marutu Baltbārdi** skaistajā dzīves
jubilejā! Vēlam rītiem labas domas, dvēselei - mieru,
mūžam - Dieva svētību un stipru veselību.

Līvija, Jolanta, Liene ar ģimeni

Kā laba grāmata ir visa mūsu dzīve,

Tā skaista šodien, skaistāka būs rīt.

Un laimīgs ir tas, kas spēj ar savu dzīvi

Kaut vienu labu rindu ierakstīt.

Mīļi sveicu brāli **Zani Šimanovski**

70 gadu jubilejā! Lai stipra veselība vēl ilgus gadus,
dzīvesprieks un apkārtējo mīlestība!

Māsa Ženija ar ģimeni

Pērk

**IEPĒRK
MAJLOPUS**
-AUGSTAS CENAS
-SAMAKSA TŪLĪTĒJA
-ELEKTRONISKAIS SVARIS
tel. 27777733
www.galasparstrade.lv

Pērk mežus, zemi,
izcirtumus, cirsmaš.
Tāl. 29433000.

Z.s "Strautiņi"
iepērk **mājlopus.**
Samaksa tūlītēja. Labas cenas.
Tāl. 29411033.

SIA "Senlejas" iepērk liellopus,
teļus. BIO liellopiem augstas cenas!
Samaksa tūlītēja.
Tāl. 62003939.

Piedāvā darbu

Sakarā ar paplašināšanos SIA "VINOKO" aicina darbā **LENTZĀĢA
OPERATORU** un **PALĪGSTRĀDNIKU** visa veida darbos ar koku.
Samaksa pēc padarītā. Darba vieta - Naudaskalns.
Tāl. 26162696.

Ikvienam ir iespēja īsi un
konkrēti pateikt paldies
kādam labvēlim, sponsoram,
atbalstītājam, palīgam. Dārgi
tas nemaksās - tikai 3 eiro
par 25 vārdiem. Jo šie ir
"Pateicības vārdi".

Vissirsnīgākā pateicība
Viļakas neatliekamās
medicīniskās palīdzības
brigādei - Anitai, Lindai,
šoferītim, kaimiņiem - Intas
Barkānes, Irēnas Magones
un Ojāra Sergejeva
ģimenēm par sniegto
palīdzību.
LEONTĪNE ŠAICĀNE
Vēdeniešos

Dažādi

Akcija turpinās līdz 15. augustam

1/4 cūkas - **TIKAI 2,50 EUR/kg**

Piegāde bez maksas

Tāl. 26471205

Pasūti - www.kunturi.lv

LABĀKAIS LAIKS JAUNIEM LOGIEM!

Zvani: 20399903 vai

lenāc: Tautas iela 1, Balvi

SIA "Logu maiņa"

Šī gada **6.augustā**
Balvos, veikalā "TOP"
(Partizānu 8), **10⁰⁰-18⁰⁰**

**OPTISKO BRIĻU
IZPĀRDOŠANA**

(piedāvājam tonētās brilles ar
dioptrijām - plusi un minusi,
izgatavotas laboratorijā, 2 gadi
garantija, EUR 20-45.)
Iespējams pasūtīt brilles pēc
receptēm.

Kont. tālr. 29576954.

Zāles smalcināšana, 50 EUR/ha.
Tāl. 26512307.

Vēlos irēt 2-istabu dzīvokli.
Tāl. 28772537.

Siltinām mājas ar ekovati, granulām
un termoputām.
Tāl. 26748235.

Izgatavojam pēc Jūsu
individuāla pasūtījuma pirtis.
Pasūtījums tiek uzskatīts pēc
35% avansa maksājuma.

Sīkāka informācija pa
tāl. 29275519.

Mēs atrodamies Balvu nov.,
Krišjāņu pag., "Noras".

Pārdod

Z/S piedāvā jaunputnus, dējējvistas.
Pieteikumi pa tālr. 29186065.

Skaldīta malka ar piegādi.
4,5 m³ - EUR 155.
Tāl. 29418841.

Pārdod lopbarības kviešus.
Tāl. 22455238.

Bioloģiskais medus.
Tāl. 28324075.

Pārdod māju Balvos.
Tāl. 26159357.

Pārdod lopbarībai: kartupeļus,
graudus. Tāl. 25442582.

Iebūvē ūdensvadus, kanalizāciju.
Pieved smilti, granti, šķembas,
melnzemi. Tāl. 25685918.

Rok diķus, grāvjus, akas,
pamatus. Līdzina krastus.
Zāģē, izved cirsmaš, apaugumus.
Tāl. 28608343.

Līdzjūtības

Par vienu cilvēku - vistuvāko
Tev tagad mazāk būs.

Sirds zaudēto

Līdz mūža galam neatgūs.

Mūsu klusa un patiesa līdzjūtība
**Irēnai un tuviniekiem, VĪRU un
TĒTI** pēkšņi zaudējot.

Kaimiņu veikala kolektīvs

Šalciet klusi, dzimtie meži,
Mūža dziesma beigusies.

Pāri sirdij aplukušai

Zeme smilšu sagšu sedz.

Izsakām patiesu līdzjūtību **Larīsas
ģimenei**, pavadot mūžībā māmiņu,
vecmāmiņu, vecvecmāmiņu
ZINAIDU VOROŅINU.

Jurijs, Valentīna

Vai tik ātri aiziet dzīves dienas,
Vai tik pēkšņi nāves klēpis skauj?

Kad vēl daudz darbi nedarīti,

Bet jau Zemes māte projām sauc.

Izsakām dziļu līdzjūtību **Aleftinai
Kožurkinai, BRĀLI** pēkšņi
zaudējot.

Vokālais ansamblis "Razdolje"

Mēs klusi paliekam šai krastā,
Vēji šalkos un mierinās mūs,
Bet tava vieta, kas bija šai dzīvē,
Vienmēr mūsu atmiņās būs.

(Sk.Kaldupe)

Līdzjūtība **Imantam un Imantai**,
sievu un māti **AUSMU ZARIŅU**
mūžībā pavadot.

Valentīna Buža

No mūža kamola pa dzīvai attinusi,
Iet tālus ceļus vecmāmuļas sirds.

(L.Vāczemnieks)

Mūsu visdziļākā līdzjūtība **Kristīnei
Šmitei**, kad baltajā kapu kalniņā
jāpavada mīļā **VECMĀMIŅA.**
Dairis, Anda, Aija

Līdzjūtības

Tu aizej prom pa krāšņu ziedu
ceļu
Uz mūžību! Šalc egle, priede,
bērzs.

Un kādā mājā, kādā istabā
Gan tavas balss, gan tavu soļu
trūks.

Šajā sāpju brīdī izsakām
visdziļāko līdzjūtību un esam
kopā ar **Vaļu, Žannu, Jāni** un
pārējiem tuviniekiem, pavadot
vīru, tēvu, vectēvu
VJAČESLAVU ČUJEVU pēdējā
ceļā.

Vidzemes ielas 7.mājas
iedzīvotāji

Mēs esam tikai viesi zemes virsū,
vienī ilgāku, citi īsāku laiku, un tas ir
liktenis,

kas mums aizdod visas mantas
un arī visaugstāko – dzīvību.

(Z.Mauriņa)

Lielajās bēdās pieņemiet arī mūsu
līdzjūtību, **Aleksej Kovšov**, kad
negaidīti un pāragri mūžībā aizgājis
dēls **ALEKSANDRS.**

Gatis, Inita, Adrija

Tāds divains klusums šodien

priedēs,

Tur dzenis serdei laukā sāpi kaļ...

Bet brūci sirdī putnēns nesadziedēs,

Nav spēka dzīvību griezt atpakaļ.

Klusa un patiesa līdzjūtība **sievai
Irēnai, meitām Oksanai, Ingai ar
ģimeni, tuviniekiem,**

VLADIMIRU MIRZU pavadot
Mūžībā.

Ezera ielas 26.mājas 2.ievejas
kaimiņi, Terēze, Bokaldere,
Žukova, Jānis G.

Kad dzīves grāmatai liktenis
negaidīti aizvēris pēdējo lappusi,
domās esam kopā ar **sievu Irēnu,
meitām, mazbērnu un
tuviniekiem, VLADIMIRA MIRZAS**
dvēselītei dodoties debesu valstībā.
Elvira, Juris

Kas teica, ka raud tikai acis?

Raud vārdi ritot uz iekšu,

Grauz, svilina, sāpīgi dzeldē un

nenāk pār lūpām... Skumst mēmi.

(M.Laukmāne)

Klusa un patiesa līdzjūtība **sievai
Irēnai, meitām Oksanai un Ingai
ar ģimeni, VĪRU, TĒVU, VECTĒVU**
mūžības ceļā pavadot.
Mārite, Modrite ar ģimenēm, Ilona

Cilvēks kā mirdzoša zvaigzne,
Kas debesu plašumos mīt.

Ne zināt mums stundu, ne brīdi,

Kad dziestoša lejup tā slīd.

Kad pēkšņi apstājies
VLADIMIRA MIRZAS sirds,
sērojam un izsakām vispatiesāko
līdzjūtību **sievai Irēnai, meitām
Oksanai, Ingai ar ģimeni un
pārējiem piederīgajiem.**

Apiņu, Nicecku, Smolu ģimenes,
Zabalotņeva, Akčibašs

e-pasts: vaduguns@apollo.lv
mājaslapa: vaduguns.lv

Indekss
3004

IZNĀK OTRDIENĀS, PIEKTDIENĀS
IZDEVĒJS
SIA "BALVU VADUGUNS"
Nodokļu maksātāju apliecības Nr.
LV43203002982

REDAKCIJAS ADRESE
TEĀTRA IELĀ 8
BALVOS, LV-4501
NORĒĶINU KONTS
A.S. SEB BANKA
Nr. LV21UNLA0024000467345,
kods UNLALV2X

Publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Par faktu, skaitļu pareizību, kā arī par sludinājumu tekstiem
atbild to autors.

**REKLĀMA,
SLUDINĀJUMI**

D.Dimitrijeva
T. 64507018
26161959

REDAKTORS **E.GABRANOVŠ** - T. 29360850
ŽURNĀLISTI: **S.KARAVOIČIKA; ZLOGINA,
IZINKOVSKA, M.SPRUDŽĀNE, I.TUŠINSKA,
A.LOČMELIS** - T. 29360850
KOREKTORE **A.SOCKA**
GRĀMATVEDE **S.BĒRZINA** - T. 25908200
ŠOFERIS **A.KIRSANOVŠ** - T. 27870730
Tālrunis-autoatbildētājs - 64520961

Datorsalikums-
SIA "Balvu Vaduguns",
D.VILČUKS
Iespiests SIA "Latgales
Druka", Rēzeknē,
Baznīcas 28
TIRĀŽA - 2680